

KÜRD DİPLOMAT

Nº 27 (401) 13-19 Çiriyâ paş, sal 2017
Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyâsi

Heydər Əliyev

Qiyaməti:
Həjaye: 40 qəpik

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimdə iştirak edib

Səh. 15

Премьер-министр Барзани дал пресс-конференцию

Səh. 7

Başkan Barzani'den deprem mesajı

Səh. 12

Mesrûr Barzanî: Kurdistan binpêkirina mafêñ xwe qebûl nake

Səh. 6

Donald Trump: Putin'le birbirimize büyük sempati duyuyoruz

Səh. 6

Kıbrıs Rum Yönetimi: Erbil'e yardıma hazırız

Səh. 8

İsraîl: Her gaveke istifzazî ji Îranê, emê bi tundî bersivê bidin

Prezident İlham Əliyev Gəncədə Mirzə Şəfi Vazeh muzeyinin açılışında iştirak edib

Səh. 4

PDK hêja biryara tevlübûna hilbijartınê Iraqê nedaye

Səh. 9

Başkan Barzani CNN'e konuştu: Saldırı için referandumu bahane ettiler

Səh. 5

Amerîka bê merc bi bîhayê 350 milyon dolar çek û teqemenî dide pêşmerge

Səh. 10

Iraq dixwaze rê li ber Amerîka bigre daku
Pêşmerge bêyî Bexdayê biçek neke

Səh. 8

Laçın Rayonu İcra Hakimiyyeti başçısı Aqil Nêzârlî "Ölkemizi tanıyaq" maariflendirici tur-aksiyası öncesi tur-aksiya iştirakçıları ile görüşmüştür

Səh. 3

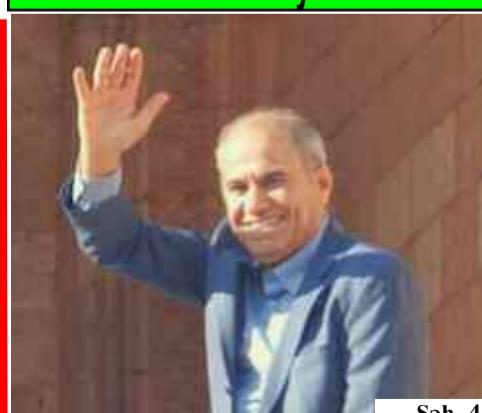
Səh. 5

KDP'li vekilden Mattis'e yanıt: Sorunların sebebi referandum değil, Bağdat

Səh. 9

Li Amedê bi hezaran kes ji bo azadiya Ocalan daketin qadê

Səh. 4

Ali Awni'den her Kürdün mutlaka okuması gereken bağımsızlık makalesi

Səh. 12

Lavrov: Me soza vekişandına hêzên ser bi Îranê ve ji Sûriyê nedaye kesekî

Prezident İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində iştirak edib

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) yaradılması ölkəmizdə gedən xoşagəlməz proseslərin gələcəkdə qarşısının alınmasında xüsusi rol oynadı. Bunu Prezident İlham Əliyev noyabrın 14-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yubiley mərasimində çıxış zamanı deyib.

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, iyirmi beş il əvvəl ulu öndər Heydər Əliyevin sədrliyi ilə Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis konfransı keçirilib.

1990-ci illərin əvvellərində cərəyan edən hadisələrə nəzər salan Prezident bildirib ki, bu gün Yeni Azərbaycan Partiyası öz sıralarında 700 mindən çox insanı birləşdirir, onların 40 faizi gənclərdir: "Yəni, bu gün partiyamızın fealiyyəti, ideyaları, apardığı siyaset gənc nəsil üçün də cəlbedicidir və bu, çox müsbət haldır. Bu, onu göstərir ki, Azərbaycanda bundan sonra da uzunmüddətli, dayanıqlı inkişaf təmin olunacaq və partiyanın təbliğ etdiyi, bəyan etdiyi prinsiplər bu gün xalq tərəfindən tam dəsteklənir. İndi Azərbaycanda görülmüş işlər, ölkəmizin uğurlu inkişafı, əlbəttə, hər bir vətənpərvər insana əyani şəkildə göstərir ki, bugünkü iqtidarin apardığı siyaset yeganə düzgün siyasetdir.

O illərdə isə ölkəmizin gələcək inkişafı o qədər də aydın deyildi. Cənki Yeni Azərbaycan Partiyası noyabr ayında yaradılmışdı. Ondan sonra ölkədə dərin böhran daha da kəskinləşdi, 1993-cü ilin yay aylarında AXC-Müsavat cütlüyü ölkəmizdə qardaş qanı axıtdı, vətəndaş mühərabəsi başlamışdı və bunun nəticəsində torpaqlarımızın işgali prosesi davam etmişdir.

Azərbaycan xalqı o vaxt bir daha öz böyüklüğünü, müdrikiyini göstərərək Heydər Əliyevi hakimiyyətə dəvət etdi və 1993-cü ildən başlayaraq bu günə qədər Azərbaycan inkişaf yolu ilə gedir. 1993-2003-cü illər tariximizdə sabitlik, islahatlar və inkişaf illəri kimi qalacaq. Məhz o illərdə dövlətçiliyimizin əsasları qoyuldu. O illərdə bizim milli ideologiyamız - azərbaycanlıq ideologiyası təqdim edildi və xalq tərəfindən bəyənildi. O illərdə Azərbaycan beynəlxalq təcridən çıxa və Dağlıq Qarabağ həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırıbilmüşdür.

Biz beynəlxalq aləmdə fəal siyaset apararaq Azərbaycanı tanıtmaq istiqamətində böyük işlər görə bildik. İqtisadi islahatlar, onların təmeli məhz o illərdə qoyulmuşdu. O vaxt ölkə iqtisadiyyatının inkişafı üçün xarici sərmayənin cəlb edilməsi əsas şərt idi. Heydər Əliyev rəhbərliyi ilə Azərbaycan bunu da bacardı. O illərdə Azərbaycana cəlb olunan xarici sərmayə demək olar ki, həmin dövrə və hətta bu gün də ölkəmizin iqtisadi inkişafını şərtləndirən əsas amillərdən biridir.

Bir sözə, 1993-2003-cü illərdə Azərbaycanda aparılmış böyük işlər ölkəmizi gücləndirdi. Azərbaycan bütün çətin sınqlardan şərflə çıxa bilmişdir və bugünkü sürətli inkişafın da təmeli o illərdə qoyul-

muşdur".

Dövlət başçısı bildirib ki, ondan sonrakı 14 il ərzində Azərbaycan ulu öndər Heydər Əliyevin siyasetinə sadıq qalaraq uğurla, inamlı inkişaf edib: "Bu gün qarşısında duran bəzi vəzifələr haqqında danışmaq istərdim. Son 25 il ərzində partiyamız uğurla inkişaf edib və bütün seçkilərdə - həm parlament, həm prezident seçkilərində böyük səs

baxmayaraq, o vaxt hakimiyyəti dövlət çevrilişi nəticəsində zəbt etmiş AXC-Müsavat cütlüyü ən antiderəmətik addımlar atmağa hazır idi ki, bu partiyaya əngəller töötəsin. Ancaq Yeni Azərbaycan Partiyası o vaxt ölkədə siyasi sistemin yaradılmasına da çox böyük töhfə vermişdir. Bu gün biz demokratiya yolu ilə gedirik. Azərbaycanda bütün azadlıqlar - söz

bu formada aparmaq istəyən dəstəyə, - bunlara heç qüvvə də demək olmaz, - heç nə dərs olmur. Vaxt dəyişir, insanlar dəyişir, Azərbaycan dəyişir, siyasi mübarizə metodları dəyişir, onlar isə hələ də köhnə təfəkkürlə yaşamaq isteyirlər və öz mənasız həyatlarını bu işlərə sərf edirlər.

O ki qaldı bütün azadlıqlara, Azərbaycanda heç bir məh-

nəticəsində bu qurum ilə Azərbaycan arasında süni böhran yaradılmışdır. Bu böhranın təşəbbüskarı biz deyilik. Biz, sadəcə olaraq, bizə qarşı aparılan riyakar və ədalətsiz siyasetle bağlı adekvat addımlarımızı atırıq. Həmişə bizə olan hücumları heç vaxt cavabsız qoymamışq. Ona görə hesab edirəm ki, bizim adekvat cavabımız da yerində və vaxtında atılan addımdır. Hesab edirəm ki, ümumiyyətə, Avropa Şurası kimi tanınmış beynəlxalq təşkilat her hansı bir fərdin ugursuz ambisiyalarının qurbanına əvərilməlidir. Ümid edirəm ki, bu təşkilatla bağlı olan məsələlər də öz həllini tapacaq. Biz bunu istəyirik, ümid edirik. Əger bu böhran dərinleşsə, onda əlbəttə ki, Azərbaycan öz seçimində tam azad olacaqdır. Biz üzv olduğumuz bütün təşkilatlara könüllü şəkildə daxil olmuşq və könüllü şəkildə də çıxa bilərik. Heç kim bizi zorla hər hansı bir təşkilatda saxlaya bilməz".

Azərbaycan Prezidenti bildirib: "Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli işində bizim prinsipial mövqeyimizdə heç bir dəyişiklik olmayacağı. Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Bunun başqa yolu yoxdur. Biz heç vaxt imkan vere bilmərik ki, tarixi torpağımızda ikinci erməni dövləti yaradılsın. Beynəlxalq hüququn normaları tam tətbiq edilməlidir, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri tam icra olunmalıdır, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü bərpa edilməlidir. Bu, prinsipial mövqedir. Bu mövqə tarixe və beynəlxalq hüquqa əsaslanır. Cənki Dağlıq Qarabağ bizim tarixi, əzəli torpağımızdır".

Gələcək fəaliyyətlə bağlı Prezident bildirib ki, hər bir sahə üzrə konseptual yanaşma var: "Biz bu günü qədər heç vaxt boş vədlər verməmişik, nəyi demişik, onu da təmin etmişik. Bizə ictimaiyyət, xalq tərəfindən inamın böyük hissəsi məhz bununla bağlıdır. Ancaq real planlar, real nəticələr və problemlər haqqında danışmışq. Əlbəttə ki, cəmiyyətdə kifayət qədər problemlər var. Biz onları bilirik və bu problemlərin həlli istiqamətində öz fealiyyətimizi, səylərimizi ardıcıl şəkildə davam etdirəcəyik.

Bizim əldə edilmiş bütün uğurlarımızda Yeni Azərbaycan Partiyasının, onun üzvlərinin böyük əməyi, zəhməti, rolu var. Bu gün partiyamız ölkəmizin aparıcı siyasi qüvvəsi kimi bu böyük məsuliyyəti hiss edir, onu öz üzərinə götürür. Partiyamızın üzvləri müxtəlif sahələrdə ölkəmizin ümumi inkişafına çox böyük töhfələr verirler. Bu gün Yeni Azərbaycan Partiyası dünya miqyasında çox böyük və güclü partiyadır. Bizim beynəlxalq əlaqələrimiz də genişlənir. Beleliklə, məndə partiyamızın gələcək inkişafı ilə bağlı çox nikbin fikirlər var.

Mən bu gözəl yubiley münasibətlə partiyamızın bütün üzvlərini bir daha təbrik etmək istəyirəm. Yeni Azərbaycan Partiyasına yeni uğurlar, qələbələr arzulayıram. Sağ olun".

çoxluğu ilə qalib gəlib. Bu gün Azərbaycanda bizim partiyamıza rəqib ola biləcek hər hansı bir siyasi qüvvə mövcud deyil. Yeni Azərbaycan Partiyası, sözün əsl mənasında, ümumxalq partiyasına əvəriliyib. Cəmiyyətimizin bütün təbəqələri partiyamızda birləşib. Buna baxmayaraq, biz həmişə qabağa baxmalıyıq və əldə edilmiş uğurlarla kifayətlənməliyik. Uğurlarımızın səbəblərindən birde məhz ondan ibarətdir ki, əldə edilmiş uğurlar bizə əlavə stimul verir. Çatışmayan cəhətləri aradan qaldırıq, sosial ədaləti daha da böyük dərəcədə bərqrər etmək üçün biz bundan sonra da fəal çalışmalıyıq".

İlham Əliyev qeyd edib ki, daxili siyasetlə bağlı qarşısında duran vəzifələrə gəldikdə, Azərbaycanda bundan sonra da sabitlik təmin ediləcək: "Heç bir ölkə sabitlik olmadan inkişaf edə bilməz. Bu gün biz görürük ki, dünyanın müxtəlif yerlərində sabitlik pozulunda ne investisiyalar gelir, nə sosial rifah artır. Ümumiyyətlə, ölkələrin taleyi çox acı olur. Azərbaycanda sabitliyin təminatçısı isə Azərbaycan xalqıdır. Məhz xalq-iqtidár vəhdəti bu sabitliyi şərtləndirir. Bu vəhdət imkan verir ki, biz uzunmüddətli inkişaf strategiyamızı planlaşdırıq. Bu, imkan verir ki, bu gün Azərbaycana milyardlarla dollardan xarici sərmayə qoyulur və Azərbaycan xalqı rahat, əmin-amanlıq, təhlükəsizlik şəraitində yaşayır. Ona görə bundan sonra da biz elə işləməliyik ki, Azərbaycan daim inkişaf etsin. Mən şübhə etmirəm ki, Azərbaycanda bundan sonra da ictimai-siyasi sabitlik təmin olunacaqdır.

Azərbaycanda bundan sonra da bütün azadlıqlar təmin ediləcəkdir. Biz demokratik cəmiyyət qururq. Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması demokratiyanın təzahürü id. Buna

azadlığı, mətbuat azadlığı, vicdan azadlığı, sərbəst toplaşma azadlığı tam şəkildə təmin edilir. Lakin sərbəst toplaşma azadlığından istifadə etməyə çalışan, özünü müxalifət adlandıran bir dəstə hesab edir ki, onlara qarşı hansı səni əngəller törədir. Halbuki bu, qətiyyən belə deyil, o uğursuz mitinqlərin səbəblərini onlar özlərində axtarırlılar. Xalq o ünsürlərə çoxdan yox deyib. Onlar üçün Azərbaycanın siyasi səhnəsində yer yoxdur. Ona görə yox ki, biz onlara maneçilik törədirik. Ona görə ki, onların, necə deyərlər, kitabı çoxdan bağlanıb. Qeyri-konstruktiv hərəkətləri, aqressiv davranışları onlara xalqın nifrətini bərə-on artırır.

Xüsusi indiki şəraitdə, internet dövründə nəyise gizlətmək mümkün deyil. Azərbaycan xalqı çox yaxşı bilir ki, bu gün özünü müxalifət adlandıran bir dəstə xaricdən idarə olunur. Onlara xaricdən komandalar verilir. O komandalar nəticəsində müəyyən dövrdə hərəkətə keçirlər, fəallaşırlar. Sonra da görendə ki, mitinqlərinə min nəfərdən az adam gəlir, necə deyərlər, suyu şüzüle-süzülə yenə kənara çəkilirlər. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı xaricdən idarə olunan ünsürlərin - beşinci kolonun ölkəmizdə hansı mövqelərə sahib olmasına heç vaxt imkan verməyəcək.

Metodologiya da çox bəsittir,

çox sadədir. Xaricdə bir yalan

uydurulur, bir şer-böhtən kampaniyasına rəvac verilir. Ondan sonra bu yalan, böhtən xarici mətbuatda dərc edilir. Daha sonra bunun əsasında da müəyyən tərəpəmə, - men canlanma deməzdəm, - müsahidə olunur. Bu tərəpəmə bir-iki mitinqdə özünü göstərir. Həmişə olduğu kimi, axırıncı mitinq onun təşkilatçıları üçün məyusədici olur, bununla da məsələ qurtarır.

Yəni, bu gün siyasi mübarizəni

dəudiyyət yoxdur. Sərbəst toplaşma azadlığı, söz azadlığı, bütün digər azadlıqlar Azərbaycanda tam şəkildə təmin ediləcəkdir. Demokratiyaya bizim bağlılığımız hansıa təşkilata xoş gəlmək üçün deyil, biz bunu şürlü surətdə edirik ki, ölkəmiz hərəkəflə şəkildə inkişaf etsin. Cənki iqtisadi islahatlar siyasi islahatlarla paralel aparılmalıdır".

Prezident qeyd edib ki, Azərbaycan beynəlxalq aləmdə çox böyük nüfuzu malik olan bir ölkədir: "Biz növbəti illərdə də müstəqil xarici siyaset aparacaq, biz bunu indi de aparırıq. O qədər də böyük olmayan ölkələr üçün müstəqil xarici siyaset aparmaq heç də asan deyil, ancaq çox şərflidir. Bəzi ölkələr başqa yol seçirlər, bəzi ölkələr başqa böyük ölkələrin qanadının altında yer alırlar. Bu, bəlkə dənə rahat yoldur. Ancaq bizim yolumuz şərəfli yoldur, ləyaqətli yoldur, bu, müstəqillik yoldur. Eyni zamanda, bu, uğur getirən yoldur. Cənki həyat və Azərbaycanın dünya miqyasındaki indiki rolu göstərir ki, bu, yeganə düzgün siyasetdir. Müstəqil siyaset bundan sonra da aparılacaq. Bu siyasetin əsas prinsipi Azərbaycan dövlətinin və Azərbaycan xalqının milli və dövlət maraqlarıdır. Bu, bizim üçün əsas şərtidir. Harada ki, bu maraqlar təmin edilirsə, biz əlbəttə, bu təşəbbüslerə qoşuluruk. Harada ki, görürük maraqlarımıza ziddir, əlbəttə, Azərbaycan o təşəbbüslerin iştirakçısı olma bilmez...

Biz bundan sonra da beynəlxalq təşkilatlarda fəal iştirak edəcəyik. Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı bizim üçün əsas prioritet təşkil edir. Biz 15 ildən çoxdur ki, Avropa Şurasının fəal üzvüyür və bir çox tədbirlər bu təşkilatın xətti ilə keçirilmişdir. Ancaq son vaxtlar Avropa Şurasının baş katibinin fealiyyəti

Prezident İlham Əliyev Gəncədə Mirzə Şəfi Vazeh muzeyinin açılışında iştirak edib

Dövlətimizin başçısı Heydər Əliyev Fonduñun dəstəyi ilə inşa edilən muzey binasının rəmzi açılışını bildirən lenti kəndi. Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən Gəncədə tarixi-mədəni irsin qorunması və təbliği istiqamətində görülen işlər 2017-ci ildə də davam etdirilir. Bu məqsədlə Gəncədə XIX əsrə yaşmış Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, böyük şair və tanınmış maarifçi Mirzə Şəfi Vazehin adını daşıyan muzey yaradılıb. Mirzə Şəfi Vazeh 1794-cü il iyunun 14-də Gəncədə anadan olub. Erkən yaşlarından poeziyaya böyük həvəs göstərən Mirzə Şəfi Vazeh mədrəsədə dinin əsaslarını öyrənib, burada təhsilini başa çatdırıldıqdan sonra isə ərəb və fars ədəbiyyatı, Azərbaycan və rus klassiklərinin əsərləri, sufilik fəlsəfəsi ilə dərindən maraqlanıb. Ərəb və fars dillərini öyrəndikdən sonra Şərqiñ bir çox klassiklərinin yaradıcılığı ilə yaxından tanış olub. Cavad xanın qızı Püstə xanımın yanında mirzəlik edən Şəfi sonralar Vazeh təxəllüsü ilə Azərbaycan və fars dillərində şeirlər yazaraq bu dillərin poeziya ənənələrini inkişaf etdirib. Şair öz əsərlərində insan ruhunun əzəmətin, sevgi, həyat eşqi, gözəllik kimi dəyərləri vəf edirdi. Vazeh "Kitabi-türki" adlı ilk Azərbaycan dili dərsliyinin müəlliflərindən biri olub. Şair sonradan yaradıcılığını Tiflisdə davam etdirib. O, 1820-ci illərdə Gəncədə yaradıldığı "Divani-Hikmət" ədəbi məclisinin fəaliyyətini 1844-cü ildə Tiflisdə yenidən bərpa etdi. Həmin dövrün tanınmış şair, yazıçı

və filosoflarının çoxu, o cümlədən Vazehin şagirdi və davamçısı Mirzə Fətəli Axundzadə axşamlar tez-tez bu məclisde toplaşardılar. O vaxt Qafqaza gəlmış alman şairi və şərqşünası Fridrix fon Bodenstedt də sözün həqiqi mənasında mədəniyyət və ədəbiyyat ocağı olan, Qərbi Avropa, rus və Azərbaycan poeziyasını özündə bir-ləşdirən "Divani-Hikmət" məclisine gəlir, burada Vazehdən fars və Azərbaycan dili dərsleri alırdı. Vazehdən Şərqiñ dilləri dərsi alan Bodenstedt Almaniyyaya qayıtdıqdan sonra şairin şeirlərini tərcümə edərək nəşr etdirir. Onun tərcüməsində Mirzə Şəfi Vazehin şeirləri dünya şöhrəti qazanır. Bir sözə, milli poeziyamızın klassiki Mirzə Şəfi Vazehin yaradıcılığı Azərbaycan ilə Avropa arasında ədəbi-mədəni əlaqələrin inkişafında mühüm yer tutur.

Dövlətimizin başçısına muzeyde görülən işlərlə bağlı məlumat verildi. Bildirildi ki, şəhərin "Gülüstan" ərazisində yerləşən muzeyin inşasına 2016-ci ilin martında başlanıb və tikinti işləri 2017-ci ilin noyabrında sona çatdırılıb. Milli memarlıq üslubunda inşa olunan muzeyin ətrafında Mirzə Şəfi Vazehin adını daşıyan park salınıb.

Diqqətə çatdırıldı ki, muzeydə mütefəkkir şairin həyat və yaradıcılığına, həmçinin qəzəllərinə, mütəxəmməslərinə, məsnəvilərinə və rübabılərinə həsr olunmuş müxtəlif tablolar və sənədlər toplanıb. Burada, həmçinin Mirzə Şəfi Vazehin yaradıcılıq ərisinin öyrənilməsinin gücləndirilməsi haqqında ulu öndər Heydər Əliyev

terəfindən 1981-ci il iyunun 8-də imzalanmış qərar və Prezident İlham Əliyevin "Mirzə Şəfi Vazehin 220 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında" 2014-cü il 3 fevral tarixli Sərəncamı da nümayiş olunur. Muzeydə şairin yaradıcılığında

formasında keçirirdi.

Bildirildi ki, muzeyin ikimərtəbəli binasında sərgi və konfrans zalları, inzibati otaqlar yaradılıb. Burada şairin şeirlərinin nəşrləri, ədəbin həyat və yaradıcılığına həsr olunan elmi

verir ki, Vazeh Şərqiñ poeziyasının çoxərlik ənənələrini layiqcənçe yaşadıb və yüksək insanpərvərliyi, mənəvi gözəlliyi tərənnüm edən diqqətəlayiq irs yaradıb. Onun yaradıcılığı Azərbaycanın Avropa ilə ədəbi-mədəni əlaqələrinin inkişafında özünəməxsus yer tutur. Mirzə Şəfi Vazehin şəxsiyyəti və yaradıcılığı onu Şərqiñ poeziyası klassikləri pleyadasının parlaq nümayəndələrindən biri hesab etməyə əsas verir. Görkəmli şair, pedaqqoq və maarifçi-filosofun həyat və yaradıcılığına, onun Şərqiñ və Qərb sivilizasiyalarının müdrikliyini özündə üzvi şəkildə bir-ləşdirən poetik ərisinin qeyri-adi tələyinə maraq bu gün de azalmır.

Məlumat verildi ki, muzeyin yerləşdiyi parkın ərazisi 2 hektardır. Parkın giriş hissəsində müasir və klassik memarlıq elementlərini təcəssüm etdirən məmər üzüklə bəzədilmiş, hündürlüyü 7 metr, uzunluğu 17 metr olan tağbənd qurulub. Parkın ərazisində yaşıllıq salınıb, dekorativ gül kolları əkilib, 2 fəvvərə quraşdırılıb. Bir sözə, parkda sakinlərin və şəhərin qonaqlarının istirahəti üçün hər cür şərait yaradılıb. Parka gələnlər görkəmli maarifçi Mirzə Şəfi Vazeh barədə etrafı məlumat da əldə edə biləcəklər. Parkda şairin heykeli ucaldılıb. Heykəlin arxasındaki divara mozaika işləmələrlə Mirzə Şəfi Vazehin və onun müasirləri olan Fridrix Bodenstedtin, Abbasqulu ağa Bakıxanovun, Qasim bəy Zakirin, Mirzə Fətəli Axundzadənin, eləcə də bir sıra tarixi şəxsiyyətlərin süjetli təsvirləri həkk olunub.

xüsusi yer tutan "Divani-Hikmət" ədəbi məclisine aid xüsusi guşə yaradılıb. Qeyd edək ki, bu ədəbi fəlsəfi məclisin üzvləri arasında Abbasqulu ağa Bakıxanov, Mirzə Fətəli Axundzadə, Molla Abdulla, Mirzə Mehdi Naci, Mirzə Yusif Vidadi, maarifçilərdən Eristavi, Çavçavadze, Qırıqoriyev ilə yanaşı, alman şərqşünəsləri Bodenstedt, Adolf Berje və başqaları var idi. Məclisde ədəbi-irfani-fəlsəfi mübahisələr, təhlillər aparılır, yaxşı şeir yazmaq uğrunda yarışlar keçirilir, diqqət çəkən hər hansı bir şeire bənzətmələr yazılır, yeni fikirlər formalaşır. Vazeh "Divani-Hikmət" ədəbi məclisinin yığın-caqlarını canlı fəlsəfi diskussiyalar

tədqiqat və bədii əsərlər, həmçinin mütəfəkkirin 220 illik yubileyi ilə bağlı Gəncə nəşrləri nümayiş olunur.

Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənetinin təbliğine xüsusi önem verən Heydər Əliyev Fondu da Mirzə Şəfi Vazehle bağlı 2007-2015-ci illər ərzində müxtəlif kitablar nəşr etdirib. Dövlətimizin başçısına məlumat verildi ki, Mirzə Şəfi Vazehin Almaniyyada 1850-ci ildən 1924-cü illərə qədərki dövrə nəşr olunmuş kitabları Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşbbüsü və dəstəyi ilə 2014-cü ildə Azərbaycana gətirilib. Həmin kitablar muzeydə sərgilənir.

Bütün bunlar onu deməyə əsas

Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı Aqil Nəzərli "Ölkəmizi tanıyaq" maarifləndirici tur-aksiyası öncəsi tur-aksiya iştirakçıları ilə görüşmüştür

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırıqına əsasən, Prezident Administrasiyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən "Ölkəmizi tanıyaq" tur-aksiyası

Berdə-Füzuli-Tərtər) 7 tur-aksiya təşkil olunmuşdur. Ölkəmizin bütün bölgələrinin ehətə olunduğu bu tur-aksiyalarda ümumilikdə, 13 min 648 məktəblinin iştirak etmiş, cari ilin

çərçivəsində Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı Aqil Nəzərli 10.11.2017-ci il tarixdə Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının akt zalında Laçın rayonu təmsil edən tur-aksiya iştirakçılarının yola salma tədbiri öncəsi onurlarla görüşmüştür. Görüşdə Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı yanında Şuranın üzvləri, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri, məktəb direktorları, valideynlər, veteranlar və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak etmişlər.

Tədbirdə çıxış edən Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı Aqil Nəzərli tədbir iştirakçılarına tur-aksiyalardan barede geniş məlumat vermiş, eyni zamanda növbəti tur-aksiya iştirakçılarına öz tövsiyələrini çatdırılmışdır. O, qeyd etmişdir ki, son 4 il ərzində ölkəmizdə 7 istiqamət üzrə (Bakı şəhəri, Naxçıvan MR, Gəncə-Şəmkir-Göygöl, Şamaxı-İsmayılli-Qəbələ-Şəki-Zaqatala, Quba-Qusar-Xaçmaz, Lənkəran-Masallı-Lerik-Astara, Naftalan-Ağcabədi-Ağdam-

noyabr ayının 11-14 və 16-19 tarixlərini ehətə edəcək növbəti 8-ci tur-aksiyada isə 4 istiqamət üzrə 76 şəhər və rayondan 3213 nəfərin iştirakı, bununla da, iştirakçıların sayının 17 minə çatması nəzərdə tutulur.

Rayon rəhbəri tədbir iştirakçılarının diqqətənə çatdırılmışdır ki, 11-14 noyabr 2017-ci il tarixdə keçiriləcək tur-aksiyada Laçın rayonu təmsil edəcək məktəblilər Qəbələ-Şəki-Zaqatala istiqamətində yola düşəcək, müəyyən edilmiş program üzrə həmin rayonlarda hərəkət edəcəklər. Həmin tur-aksiya ilə bağlı Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı Aqil Nəzərli laçınlı tur-aksiya iştirakçılarına lazımi tövsiyələr verərək, onlara uğurlar arzulamışdır. Tədbirdə ziyalılar, valideynlər və şagirdlər de çıxış etmiş, "Ölkəmizi tanıyaq" tur-aksiyasının təşkili ilə bağlı ölkə başçısı cənab İlham Əliyevə dərin minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Sonda tur-aksiya iştirakçıları ilə rayon rəhbəriyinin xatirə şəkli çəkdirilmişdir.

Tərtərli məktəblilər Quba-Qusar-Xaçmaz istiqaməti üzrə tur-aksiyaya başlayıblar

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıqına əsasən ölkəmizin tarixinin, mədəniyyətinin, adət-ənənələrinin, müstəqillik illərində əldə edilmiş nailiyyətlərin dərindən öyrənilmesi məqsədile "Ölkəmizi tanıyaq" adı ilə keçirilən maarifləndirici tur-aksiyaya Tərtər rayonunun məktəbliləri də qoşulublar. Rayonu təmsil edən 40 nəfər məktəbli noyabrın 11-14-də "Ölkəmizi tanıyaq" devizi altında keçiriləcək maarifləndirici tur-aksiya çərçivəsində Quba, Qusar və Xaçmaz rayonlarını daha yaxından tanıyacaqlar.

Noyabrın 11-də Tərtər şəhərində rayon rehbəriyinin, təhsil işçilərinin və valideynlərin iştirakı ilə məktəblilərindən ibarət qrupun yola salınması mərasimi keçirilib.

Əvvəlcə şagirdlər Heydər Əliyev Mərkəzində

sosial-iqtisadi inkişafi, gündən-günə abadlaşan şəhər və rayonlarımızın yeniləşən siması barede geniş məlumat verərək, tur-aksiya iştirakçılarına getdikləri bölgə haqqında geniş bilgilər əldə etməyi, yeni dostlar tapmağı tövsiyə edib və mənali istirahət arzulayıb.

M.Məmmədov Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın ölkəmizdə təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və idmanın inkişafına göstərdikləri diqqət və qayğıdan, gənclərin vətənpərvərlik təbiyesindən də bəhs edib, 2016-ci ilin aprel döyüşlərində ordumuzun uğurları, "Böyük qayıdış"ın ilk müjdəsi olan Cocuq Mərcanlı kədinin yenidən qurulması barede söhbət açıb.

Rayon rəhbəri respublikamızda gedən sosial-

iqtisadi inkişafdan, həyata keçiriləri iyi layihələrdən də danışıb, Heydər Əliyev neft strategiyasının əsasını təşkil edən "Ösrin kontraktı"nın uzadılması, TAP və TANAP layihələrinin uğurla icra olunmasının, bu günlərdə istifadəyə verilmiş Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluğun əhəmiyyətindən bahs edib.

Tur-aksiya iştirakçıları ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət etdikdən sonra onlar üçün ayrılmış xüsusi avtobuslarla respublikamızın Şimal bölgəsinə yola düşübələr.

Başkan Barzani CNN'e konuştu: Saldırı için referandumu bahane ettiler

Amerikan CNN televizyonuna konuşan Başkan Mesud Barzani, Kürdistan'a saldırı gerçekleştirmek için Bağdat'ın referandumu bahane ettiğini söyledi.

düşünmedik. Ancak bizi derinden üzən şey, ABD'nin 'terörist' ilan ettiği güçlerin, ABD'nin tankları ve silahlarıyla ve ABD asker ve yöneticilerinin gözleri önünde bize saldırmasydı.

Kürdistan halkın meşru talebini beyan etmek için referandumu gerçekleştirdiklerini belirten Başkan Barzani, Bağdat'ın referandumu bahane ederek, ABD'lilerin gözleri önünde ABD silahlarıyla Kürdistan'a ve Peşmergeye saldırdığını ifade etti.

Peşmerge sayesinde Irak ordusunun Musul'a geçtiğini ve Musul'u terör örgütü DAİŞ'ten kurtarabildiğini vurgulayan Başkan Barzani, referandum ardından yaşanan gelişmelerden dolayı kızgınlıklarını belirtti. Barzani şunları söyledi:

"İfade etmem gereken bir gerçek var ki referandum Bağdat için bahanedir. Bağdat Kürdistan'a saldırının planını çok daha önceden hazırlamıştı ama biz, Bağdat'ın Kürdistan'a saldırabileceğini

Kürdistan halkı sonsuza kadar diğer ülkelerin rızasını bekleyeceğin durumda değil. Biz, demokratik ve barışçıl bir şekilde meşru hakkımızı kullandık. Referandumdan sonraki gün, hemen bağımsızlık ilan edeceğiz dedemidik. Biz, Kürdistan halkın iradesini beyan etmesine müsaade edin dedik.

Hiç bir zaman konuyu tartışmaktan kaçınmadık ve konunun insan hakları çerçevesinde çözüme kavuşturmasını talep ettik. Biz, diğer tarafların değil halkın istemelerini ve iradesini esas alındıktan sonra seçtik.

REFERANDUMU 2 VEYA 3 YIL ERTELEMEMİZİ İSTEDİLER

Batılı ülkeler bizden, referandumu 2 veya 3 yıl ertelememizi istediler. O zaman

referandumu saygı göstereceklerini söyleyebilir. Buna karşılık biz, ertelemenin daha fazla zarar vereceğini düşünerek bu isteği yerine getiremeyeceğimizi belirtip, bize destek vermeleri istedik.

Hükümetimiz şuan, çatışmalaların yaşanmaması ve sorunların çözümü için Bağdat ile diyalogun başlaması çabası içerisindeştir. Bize dayatılmadığı sürece bizim seçeneklerimiz arasında savaş ve çatışma olmayacağı ortaya çıktı.

BATIYA ELEŞTİRİ

Ezilen halkların kendi mücadelelerini kendilerinin yürütmesi gereği ortaya çıktı. İnsan hakları, halkın meşru hakları, özgürlük ve demokrasi söylemlerinin batı açısından bir temelinin olmadığı gerçeği ortaya çıktı.

Övünerek söyleyebilirim ki Peşmerge DAİŞ efsanesini yıktı. Biz, Dünyanın, uluslararası toplumun ve dost olduklarını söyleyenlerin bize destek vereceklerini veya en azından sessiz kalacaklarını zan ettiğimizde maalesef, Kürtlerin dağlarından başka dostunun olmadığını gördük. Çünkü destek vermemekle kalmadılar, maalesef izlemekle yetindiler ve Peşmerge'nin onların silahlıyla şehit olmasına yol açtılar. Bu bizi çok fazla üzdi, kızmıştık.

ABADI'YE MESAJ

Peşmergenin teröre karşı verdiği mücadele ortadadır. Peşmerge olmasaydı Irak ordusu Musul'a gelecekmeyecek ve Musul terorden kurtarılacak. Bu vesileyle bizim Abadi ve Irak'a mesajımız şudur; Kürdistan hükümeti ile görüşmelere başlayın çünkü savaş sadece bize değil bütün Irak'a büyük zararlar verecek." [kurdistanc24.net](#)

Rus yazar Kojemyakin: ABD'nin amacı İran'ı Irak'tan çıkarmak ve eğer başarırırsa...

Kürdistan Bölgesi Haberleri - ZERnews: Ünlü Rus yazar Sergey Kojemyakin, ABD'nin Kürtlerle ilgili yaptığı adımları değerlendirdiği makalesinde, ABD'nin Bağdat Hükümetiyle birlikte İran'a karşı koalisyon oluşturmak istedığını yazdı.

Pravda Gazetesi'de yer alan makalede, 25 Eylül'de yapılan Kürdistan'ın bağımsızlığı referandumun tarihi bir gelişme olduğunu yazan Sergey Kojemyakin, "Birçok gözlemci Kürdistan referandumundan önce dünyada yeni bir devletin doğacağından bahsetmişti. Ama son gelişmeler ve Bağdat'ın Kürdistan Bölgesi'ne yönelik uygulamaları referandum sonuçlarının önünü tıkadı" dedi.

Kürdistan'ın bağımsızlığının tarih boyunca, ABD, İsrail ve Suudi Arapistan tarafından jeopolitik konum nedeniyle desteklendiğini belirten Kojemyakin, fakat Washington yönetiminin Iraklı güçlerin tartışmalı bölgelerde ABD'nin baş müttefiki olan Kürtleri desteklememesinin farklı çıkarlarla dayandığını dile getiren Kojemyakin şöyle devam etti: "ABD, eğer Kürdistan'ın bağımsızlığına destek verirse Bağdat Hükümeti ile olan ilişkilerine zarar verir. Kısa bir zamanda da

gelere girmesine izin vermesinin ABD'nin geçmişte verdiği desteği kestiğini anlamına geldiğini savundu.

ABD'nin dostu olan Haydar Abadi hükümeti düşer yerine de Tahran'a yakın başka bir hükümet gelir.

ABD'nin şu anki tüm diplomatik çabalaları, Irak'ı ABD'nin müttefiki yapmak, İran'ı da Irak'tan çıkarmak üzerindeyidir. ABD, İran'ı Irak'tan çıkışma siyasetinde başarılı olursa tekrar Irak'ın bölünmesi siyasetine geri dönecektir." [tr.zer.news](#)

Nucefi: Irak, ABD ile Iran için çatışma meydanı olmasın

Haber Merkezi - Irak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Usame Nucefi, Irak'ın ABD ile İran arasındaki olası bir çatışmanın meydanı olmasına izin verilmemesi gerektiğini söyledi. Çeşitli temaslarda bulunmak üzere Washington'da bulunan Irak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Usame Nucefi Al Jazeera televizyonuna verdiği demeçte, ABD ve İran arasındaki gerginlıkların artmasından dolayı bölge iki ülkenin yüz yüze geldiği bir meydan olacağını

söyledi. Irak yetkililerinden ve yurt dışından Irak'ın savaş meydanı olmasına izin verilmemesi talebinde bulunan Nucefi şunları söyledi: "Irak'ta hem ABD güçleri hem de İran'a yakın Haşdi Şabi güçleri var. ABD ve İran arasındaki çekişmelerde Irak'taki bu güçler kullanılırsa Irak ve bölge halkı için büyük bir yıkım olur. ABD ve Irak hükümetini ikna etmeye çalışıyoruz ki Irak içinde böyle bir yüz yüze gelme yaşanmasın."

[kurdistanc24.net](#)

KDP'li vekilden Mattis'e yanıt: Sorunların sebebi referandum değil, Bağdat

Kürdistan Demokrat Parti'nin (KDP) Irak Parlamentosu Kerkük Üyesi Şaxewan Abdula, ABD Savunma Bakanı James Mattis'in Kürdistan'da gerçekleştiren bağımsızlık referandumunun sorunlara yol açtığı yönündeki açıklamasına tepki göstererek sorunların kaynağı Bağdat olduğunu söyledi.

Irak hükümetlerinin anayasayı uygulamayarak ihlal etmelerinin sorunların asıl kaynağı olduğunu vurgulayan Abdula, "Bütün sorunların kaynağı Abadi ve hükümetinin anayasaya uygun olmayan karar ve uygulamalarıdır, Kürdistan halkın irade beyanı değildir." dedi.

Mattis'in "Abadi, tahammül ve sabırla sorunlara çözüm bulacaktır." sözlerini de eleştiren Şaxewan Abdula, Mattis'e "Sayın Mattis, Abadi'nin hangi tahammül ve sabrından bahsediyor?" sorusunu sorarak şunları dile getirdi:

"Kürdistan halkı ve yerinden edilmiş 180 bin göçmenle karşı sabır ve tahammülü mü yoksa anayasayı ihlal ve halka karşı gerçekleştirdiği suçlardaki sabır ve tahammülü mü? Abadi, ABD silah ve tanklarıyla donatılmış Şii milisler eliyle Kürdistan halkı ve DAİŞ'e karşı kahramanca direnişi ile Abadi'nin Musul'u kurtarmasına vesile olan Kürdistan Peşmergesine saldırdı." ABD'nin Irak'ı İran'a teslim ederek Irak'ta başarısız olduğunu ifade eden Abdula, yaşanan sorunların sebebinin referandum değil bu yanlış politikalar olduğunu söyledi.

[kurdistanc24.net](#)

Yüz binler Katalan bağımsızlığı ve tutuklu siyasetçileri için sokağa indi

Katalonya Özerk Bölgesi'nin bağımsızlığını destekleyen yüz binlerce kişi, Barcelona'da, Katalan liderlerin tutuklanmasını protesto etti.

Katalonya'da bağımsızlık ilanından sonra Katalonya'nın feshedilen hükümetinin 8 üyesi ve 2 aktivist İspanya'da tutuklandı.

Madrid'de bir başka mahkeme ise, diğer 6 Katalan milletvekilinin kefaletle serbest bırakılması kararına vardı. Barcelona polisi bugünkü protestoya 750 bin kişinin katıldığını söyledi. Göstericiler bağımsızlık yanlısı Katalan bayraklarıyla yürüdüğu görüldü.

Gösteride, tutukluların aileleri, protestoculara hapse haneden gönderilen mesajları okudu.

Öte yandan, bağımsızlık yanlısı sol parti, tutuklu liderleri Oriol Junqueras'ın, 21 Aralık'ta yapılacak olan seçimlerde yarışacagini açıkladı. Cumhuriyetçi Sol Parti'nin, yapılacak seçimleri kazanması bekleniyor.

Feshedilen Katalan meclisinin 8 üyesi halen hapiste bulunurken, Katalan lider Carles Puigdemont ve beraberindeki 4 eski kabine üyesi ise Belçika'da bulunuyor.

Son olarak Anayasa Mahkemesi feshedilen Katalan meclisinin bölgelerin İspanya'dan bağımsız olma kararını ilan eden oylamasını yasa dışı saymıştır. 1 Ekim'de yapılan bağımsızlık referandumundan "Evet" çıkışmasının ardından Katalonya Hükümeti 27 Ekim'de yerel mecliste bağımsızlık oylaması yapmıştır.

[tr.zer.news](#)

Abadi ile Haşdi Şabi arasındaki gerilim büyüyor

Irak Başbakanı Haydar Abadi ile İran destekli paramiliter örgüt Haşdi Şabi arasındaki gerilim büyüyor. Haşdi Şabi'nin seçimlere katılmayacağını savunan Abadi, şimdi de Haşdi Şabi bünyesinde yer alan gruplar içinde büyük yolsuzlukların yapıldığını söyledi. Irak Başbakanı Haydar Abadi, Bağdat'ta düzenlediği basın toplantısında, Haşdi Şabi milislerine

verilen maaşların seçim kampanyası için harcandığını belirtti. Haşdi Şabi içerisinde olmayan bazı grupların adının da olduğunu ifade eden Abadi, "Haşdi Şabi bünyesinde yer alan gruplar içerisinde büyük yolsuzluklar yapılıyor. Haşdi Şabi milislerinin maaşlarının bir bölümü seçim kampanyaları için harcıyor. Aynı zamanda silahlı gruplar içerisinde gerçek olmayan birçok hayatı isim var" diye konuştu.

Irak Başbakanı Haydar Abadi, Irak anayasasının askeri kişi ve grupların seçimlere katılmamasına izin vermemesi gereğisiyle Haşdi Şabi'nin seçimlere katılmayacağını dile getiriyordu. Fakat Abadi, Haşdi Şabi liderlerinin seçimlere katılmasını engellemeye başarılı olmadı. [kurdistan24.net](#)

Kıbrıs Rum Yönetimi: Erbil'e yardıma hazırız

Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Yannis Kasolidis, ülkesinin Peşmerge güçlerine askeri yardım göndermeye hazır olduğunu söyledi.

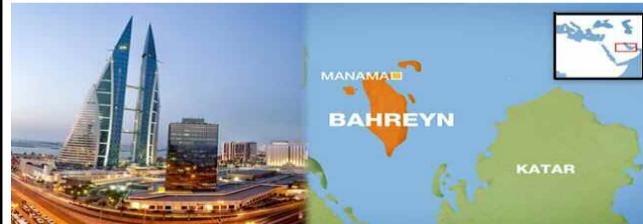

Ülkesinin DAİŞ'in terör estirdiği bölgeden uzak olmasına rağmen bu örgütü karşı mücadele için uluslararası koalisyon ile koordineli bir şekilde destek sunduklarını vurgulayan Kasolidis, DAİŞ'le savaşın yoğun olduğu dönemde ülkesinin ABD üzerinden Erbil'e iki silah kargosu yardım gerçekleştirdiğini belirtti.

Kürdistan yönetimine destek sunmaya hazır olduklarını da ifade eden Yannis Kasolidis, Irak'ın toprak bütünlüğünün korunması gerektiğini ifade etti. [kurdistan24.net](#)

Bahreyn'dan İran'a sert tepki: Bölge için büyük bir tehdide!

Bahreyn Dışişleri Bakanı Halid Bin Ahmed Al Halife, İran'ın bölge için büyük bir tehdide haline geldiğini söyledi.

Bakan Halid Bin Ahmed Al Halife, İran'ın körfez bölgesinde tehlikeli planlar peşinde olduğunu vurgulayarak, "Suudi Arabistan'la Bahreyn arasındaki petrol boru hattına yönelik patlatma girişimi İran'ın bir planıdır" diye konuştu. İran'ın amacının vatandaşları korkutmak olduğunu söyleyen Al Halife, İran'ın bu adımlarla dünya petrol ticaretine zarar vermemeyi amaçladığını savundu.

Bahreyn İçişleri Bakanlığı, bugün yaptığı açıklamada, Suudi Arabistan'la Bahreyn arasındaki petrol hattında yangın çıktıgı, alevlerin kısa sürede kontrol altına alınıp yangının söndürüldüğü bildirilmiştir. Yapılan açıklamada, petrol hattını patlatma girişimde bulunanların kaçtığı ve güvenlik güçlerini çok geçmeden petrol hattındaki sorunları giderdiği belirtildi. [tr.zer.news](#)

Donald Trump: Putin'le birbirimize büyük sempati duyuyoruz

ABD Başkanı Donald Trump, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'le

landı. Vietnam'da düzenlenen Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC)

iyi ilişkiler kurduklarını açıkladı.

Basin mensuplarına Rus lider Putin'le ilişkilerini değerlendiren Trump, "Birbirimize büyük sempati duyuyoruz, birbirimizi az tanıdığımız dikkate alınır, ilişkilerimiz iyi. Bu ilişkilerin çok iyi olduğunu düşünüyorum" ifadelerini kul-

Zirvesi çerçevesinde birbirilerle sohbet ederken Putin'le 'iyi uyuştukları' söyleyen Trump, ortak bildiri konusunda 'çok hızlı' mutabakat sağlamayı başardıklarını kaydetti. Daha önce Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile ABD Başkanı Donald Trump'ın

[tr.zer.news](#)

Erbil Hükümeti tüm Kürtistani partilerle görüşecek

Irak Parlamentosu Grup Başkanı Arez Abdullah, bütün Kürtistani partilerin,

Kürdistan Bölgesi'nin bütçe payının yüzde 17 olması konusunda hemfikir olduğunu söylemişti.

bütçe payı yüzde 12.6'ya indirilmiştir. Erbil Hükümeti ise bu alınan yeni karara tepki göstermişti. [tr.zer.news](#)

Depremde yaşamını yitirenlerin sayısı 530'a yükseldi; Ruhani'den skandal itiraf!

Deprem Haberleri - ZERnews: Doğu Kürdistan ve Kürdistan Bölgesi'nde meydana gelen 7.3 şiddetindeki depremde yaşamını yitirenlerin sayısı 530'a yükseldi. Yaralı sayısının ise 7 bin 156 kişiyi geçtiği belirtiliyor.

İran devlet televizyonu depremin

kerpiçten yapılmış evlerin bulunduğu bölgelerde büyük yıkıma neden olduğunu söyledi. Açıklamada, depremin yol açtığı toprak kaymalarının da kurtarma çalışmalarını zorlaştırdığı belirtildi.

EN BÜYÜK HASAR SERPOL ZEHAB'DA

İran 14 ilinin depremden etkilendiği ve Kırımanşah eyaletindeki 85 bin

nüfuslu Serpol Zehab şehrinin depremde en çok hasar gören bölge olduğu açıkladı. Yardım görevlileri, battaniye, çadır, giyerek, ilaç ve içme sularını saklamak için büyük bidonlara acil ihtiyaç duyulduğunu söyledi.

Yetkililer, depremde en az 30 bin

evin yıkıldığını ve en az 2 köyün tamamen tahrip olduğunu belirtti. İran Kızılıy'ı, 70 binden fazla kişinin kalacak yer sıkıntısı yaşadığılığını açıkladı.

İran'da 3 günlük ulusal yas ilan edildiği belirtildi.

RUHANI BÖLGE'YE GİTTİ; DEVLETİN YAPTIĞI KONUTLAR YERLE BİR OLMUŞ

BasNews'in haberine göre, deprem

bölgесini bugün ziyaret eden İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani'den skandal bir itiraf geldi. Ruhani, "Devletin yaptığı konutlar yerle bir olmuş" açıklaması yaptı.

İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani Doğu Kürdistan'ı vuran 7,3 büyüklüğündeki deprem sonrası yüzlerce insanın hayatını kaybettiği Kırımanşah vilayetinde incelemelerde bulundu.

Ruhani, burada yaptığı konuşmada eski cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad hükümeti döneminde başlatılan sosyal konut projesini eleştirdi.

Felaketi yerinde inceleyen İran Cumhurbaşkanı Ruhani, dar gelirliler için yapılan toplu konut projelerine dikkat çekerek "Devlet denetiminde yapılan konutlar yerle bir olmuş halbuki onun yanında halkın kendisi tarafından yapılan bina sağlam kalmış. Demek ki bu projelerde bazı sorunlar var" açıklamasında bulundu.

"Mesken-i Mehr" olarak adlandırılan İran'daki sosyal toplu konut projeleri İran eski Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad döneminde dar gelirlilere yardım amacıyla başlatılmıştı.

Bölgede yıkılan evlerin çoğunun dar gelirliler için yapılan toplu konutlar olduğu belirtiliyor.

Heyva Sor ile ulaşın

Doğu ve Güney Kürdistan'ı vuran 7.3 büyüklüğündeki deprem sonucu yüzlerce kişi yaşamını yitirdi, 10 bine yakın da yaralı var. Dün akşam saatlerine kadar ulaşışlamayan yerleşim birimleri ve devam eden enkaz çalışmaları dolayısı rakamların artması bekleniyor.

Doğu Kürdistan - Güney Kürdistan sınırında, merkez üssü Süleymaniye ve Halepçe kentleri yakınında bir bölgede, önceki gece 7,3 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. Kürdistan'ın iki parçasında en az 500 kişi yaşamını yitirdi, 10 bine yakın kişi yaralandı. Heyva Sor a

Kurdistan'da, depremde zarar görenlerle dayanışmak için başta Avrupa'daki iş insanları olmak üzere tüm Kürdistan halkı ve kardeş halklara çağrıda bulundu.

Dün geceki depremde özellikle Doğu Kürdistan'ın Kirmanşan eyaletinde büyük can kayıpları oldu. Can kayıplarının en az 400'ünün, yaralıların da 4 binden fazlasının bu eyalette olduğu belirtildi. İran yetkilileri, bazı kentlerde çok ciddi hasarın olduğunu açıklarken İran kurtarma ekipleri, dağlık alanda bulunan yerleşim yerlerine dün akşam saatlerine kadar bile ulaşamıyordu. Bazı noktalarda çadır kentlerin kurulduğu ancak coğrafi koşullar nedeniyle buralara erişimde sıkıntılardan yaşıyor bildirildi. İran Acil Durum Hizmetleri Direktörü Pir Huseyin Kulivand, "Bazı yerlerde yollarda çokuklar var. Ayrıca bazı noktalarda heyelan da oldu. Bu nedenle kurtarma ekipleri, bazı köylere ulaşmakta zorluk çekiyor" dedi. Hastanelerin de yıkılması nedeniyle ciddi sağlık ve müdahale sorunu yaşandı.

Deprem, Pazar gecesi saat 20.20 sıralarında meydana geldi. Bu saatlerde bölgede insanların genellikle evde olduğu ve bundan dolayı da can kaybının artabileceği ifade ediliyor.

Depremin 23 kilometre derinlikte olduğu ve yaklaşık 20 saniye süregi açıklandı. Deprem, Güney Kürdistan'ın Süleymaniye ve ilçeleri, Halepçe, Kerkük ve ilçeleri, Duhok ve ilçeleri, Hewlêr ve ilçelerinde hissedildi.

Rojhilat'ın Kirmanşan, Sinê ve Urmiye vilayetlerine bağlı birçok merkeze hissedildi.

Deprem, Rojava'nın Cizîr Bölgesi'nin yanı sıra Kuzey Kürdistan'ın Şırnak (Şırnak), Mardin (Mardin), Elîh (Batman), Melefi (Malatya), Amed, Wan ve birçok kentinden de hissedildi.

Depremin Süleymaniye ile Bağdat'ta 7.2, Kerkük'te 5.6, Hewlêr'de 4.5 şiddetinde olduğu bildirildi.

Süleymaniye ile Rojhilat sınırlarındaki deprem Kürdistan'ın dört parçasının yanı sıra Türkiye, Suriye,

İran, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri'nde de hissedildi.

Iraklı yetkililer, depremin iki eyalette beş şehirde hasara yol açtığını açıkladı. Irak Kızılayı Başkanı Dr. Yasin Abbas, dün sabah itibarıyla "Neyse ki, burada İran'daki kadar yüksek can kaybı olmadı. Şu ana kadar 9 kişi yaşamını yitirdi, 425 kişi de yaralandı" dedi.

Deprem, özellikle Kerkük, Süleymaniye ve Halepçe kentlerinde hasara neden oldu.

Almanya'daki Potsdam Jeolojik Araştırma Merkezi, depremin merkez üssünü Kirmanşan olarak açıkladı.

Depremin yerin yaklaşık 34 kilometre derinliğinde meydana geldiği bildirildi. ABD Jeoloji Araştırmaları Kurumu (USGS) ise depremin üssünü Halepçe kentinin 31 kilometre doğusu olarak açıkladı ve depremin yerin yaklaşık 23 kilometre derinliğinde meydana geldiğini bildirdi. Depremin yaklaşık 20 saniye

süregi ve bölgede son 30 yılda yaşanan en şiddetli deprem olduğu duyuruldu.

İranlı yetkililer 7.3 büyüklüğündeki depremin ardından yaklaşık 118 artçı depremin yaşandığını bildirdi.

Heyva Sor'dan çağrı

Heyva Sor a Kurdistan'ın konuya ilişkin yazılı açıklaması şöyle: "Depremin merkez üssü Doğu Kürdistan'da Kirmanşan ile Güney Kürdistan'ın Halepçe şehirleridir. Kirmanşan'da yüzlerce kişi hayatını kaybedip, binlerce kişi de yaralanmış. Aynı zamanda bir çok ev yıkılarak, zarar görmüş. Güney Kürdistan'da ise deprem en fazla Derbendîxan şehri ve Halepçe'yi etkilemiş. Bu bölgelerde de can kayıpları ve yaralılar var. Bir insanlık yardım kuruluşu olan Heyva Sor a Kurdistan'ın yaşandığı ilk saatlerden bu yana harekete geçmiş bulunmakta. Yol şartlarından dolayı Heyva Sor a Kurdistan'ın sadece maddi yardım kabul ederek, halkın ihtiyaçlarını giderecek. Bu çerçevede

örgütülük ve demokrasi mücadeleleri veren bir halk, acı çeken ve zarar gören insanlarla dayanışma içinde olmalıdır. Hiçbir yerden ve dış güçlerden beklemeden kendi yaralarını kendi sarmalıdır. Kürdistan gibi sık sık doğal afetlerle karşılaşılan bir yerde halkımızın dayanışma bilincinin yüksek olması varlık nedenimiz olarak görülmeli. Halkımıza büyük zarar veren bu depremin yarattığı acıları giderme konusunda da tüm dünyaya örnek olacak bir dayanışma gösterilmelidir. Bu açıdan herkes bulunduğu her yerde hemen örgütlenmeli, imkanları ölçüsünde depremde zarar gören halkımızın yardımına koşmalıdır."

KONGRA GEL Eşbaşkanlığı, KCDK-E Eşbaşkanlık Divanı, Demokratik Toplum Kongresi (DTK), Halkların Demokratik Partisi (HDP) Merkez Yürütme Kurulu (MYK), KJK Koordinasyonu ile diğer Kürt kurum ve örgütlenmeleri de acil yardım çağrısında bulundu. Bu doğrultuda hem Kürdistan'da hem de Avrupa'da başlatılan kampanyalara herkesin katkısının önemini altı çizildi. yeniozgurpolitika.org

Avrupa'da yaşayan bütün iş insanları ve Kürdistan halkına, Güney ve Doğu Kürdistan'daki halkımızla dayanışmaları için çağrıda bulunuyoruz."

KCK: Yalnız bırakmayalım

KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı, depremde hayatını kaybedenlerin ailelerine ve Kürdistan halkına başsağlığı diledi. KCK, deprem mağdurlarıyla dayanışma çağrısında bulundu.

Depremin açtığı yaralara dikkat çeken KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı açıklamasında şu ifadeler yer aldı: "Ağır can kaybı ve maddi yıkıma yol açan bu depremde zarar gören tüm halkımıza yardım etmek için tüm halkımızı dayanışmaya çağırıyoruz. Toplum ve halk olmanın en önemli özelliği dayanışmacılığıdır. Komşumuza, mahalleme, şehir halkına ve bir bütün olarak toplumumuza karşı sorumluluk duymak temel insanlık ve yurtseverlik görevimizdir. Bu açıdan Kürdistan'ın bütün parçalarındaki ve yurtdışındaki halkımız Rojhilatê Kurdistan ve Başûrê Kurdistan'daki halkımızla acil biçimde dayanışma içinde olmalıdır.

Tek insanımız bile kalmamalı

Elindeki, avucundakini acı çeken ve zarar gören halkımızla paylaşmalıdır. İster Kürt halkın düşmanları tarafından doğrudan yapılan saldırılardan zarar görsün, isterse deprem gibi doğa olaylarından zarar görsün tek bir insanımız bile sahipsiz, aç ve açıkta kalmamalıdır. Halkımızın tek bir bireyinin acısı hepimizin acısıdır ve hepimizin sorumluluğundadır.

Kürdistan halkı gibi her yerde

Başkan Barzani'den deprem mesajı

Başkan Mesud Barzani, Kürdistan'da dün gece meydana gelen 7.3 şiddetindeki depremde hayatını kaybedenlerin ailelerine başsağlığı, yaralananlara da acil şifalar dileyerek depremden etkilenenlerin üzüntülerini paylaştığını söyledi. Yaşanan deprem felaketinden dolayı mesaj yayımlayan Başkan Barzani, mesajında şunları söyledi: "Maalesef geçtiğimiz gece meydana gelen deprem felaketinde Halepçe, Kirmanşah ve Kasrı Şırın ilçelerinde ve Zehab'ta yüzlerce insanımız hayatını kaybetti, binlerce yaralandı. Bu vesileyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralananlara acil şifalar diliyor ve Kirmanşah ve Halepçe'de depremden zarar gören halkımızın üzüntülerini paylaşıyorum." avestakurd.net

Referandum iptal edilmeyecek

"Kürdistan bölgesi Irak Federal Mahkemesi'nin referandumu iptal kararına saygı gösterdiğini açıkladı" şeklinde yanlış haber yayındı.

Olayın aslı şöyle:

Irak Federal Mahkemesi'ne göre, 'Irak parçalanamaz; Irak tek parça ve federal kalmalıdır. Hiç bir ayrılma olmamalı.' Irak Hükümeti, Kürdistan Bağımsızlık Referandumu ile ilgili olarak Irak Federal Mahkemesi'nin yorumunu istemiştir.

Bu cevabı müzakere masasında Kürdistan'a karşı güçlü bir kart olarak kullanmayı hedefliyor.

Şu da var ki, Irak Federal Mahkemesi'nin kararı temize gidemez. Verilen karar nihai ve kesindir.

Kürdistan Hükümeti de 'Irak Federal Mahkemesi'nin açıklamasına saygı gösterdiğini' beyan etti. www.zer.news

Irak Federal Mahkemesi referandumun iptali istemişti. Zaten referandumun iptali de söz konusu değildir. Yapıldığımız referandumu Irak ve diğer taraflarla görüşeceğiz, müzakere ile ilerleyeceğiz.

Şimdilik Irak Federal Mahkemesi'ne saygı gösterdiğini beyan eden Kürdistan Bölgesi'nin bağımsızlığı uygun koşul ve zamanda ilan etmesi bekleniyor. tr.zer.news

Haşdi Şabi talana başladı, Türkmenler kaçıyor

Tuzhurmatu'da Haşdi Şabi'nin içerisinde yer alan Türkmen Cephesi ile Esayıp Ehlihak grubu arasında sabah saatlerinde yaşanan ve bazı Türkmen Cephesi üyelerinin yaralanması ile sonuçlanan silahlı çatışma ardından Türkmen Cephesi Tuzhurmatu Sorumlusu Hasan Kerim ile korumalarının gözaltına alındığı bildirildi.

Gözaltılar ardından Türkmen Cephesi noktalarının Haşdi Şabi milisleri tarafından yağmalandığı ve karargahlarına el konulduğu aktarıldı.

Kaynaklar, çatışma ardından Haşdi Şabi milislerinin

Türkmenlerin evlerine baskınlar düzenledikleri ve bazı Türkmenlerin evlerini terk ederek Kürdistan idaresindeki kentlere ve Bağdat'a kaçmak zorunda kaldıklarını belirtti.

İran destekli Şii paramiliter güç Haşdi Şabi bünyesindeki Esayıp Ehlihak grubunun, Türkmen Cephesi sorumlularını Türkiye'ye ajanlık yaptıklarını iddia ettikleri, bundan dolayı bunları "ihabet" ile suçladıkları ve bu sebepten dolayı Türkmen Cephesi sorumluları ve üyelerini gözaltına aldıkları belirtildi. ntwnews.com

Israîl: Her gaveke istifzazî ji Iranê, emê bi tundî bersivê bidin

Wezîrê berevaniya Israîlê Avigdor Lieberman ragi-hand, ew nahêlin mihwerê şî'î li Sûriyê were pêkanîn û bi gotina wî: Avakirina wî mihwerî wê gefekê mezin li Israîl çêbike.

Lieberman got jî: Israîl çalakiyên Iranê li Sûriyê wek karekî metrisîdar dibîne û her gaveke istifzazî li Sûryê ji aliye û Iranê ve, wê Israîl bi tundî bersiva wê bide.

Duh jî hêzên Israîlî firokeyeke Sûrî li bilidahiyê Colanê anîbû xwarê.

Kurdistan24

Welatiyên Silêmaniyê ji bîryarê Bexdayê nerazî ne

Berdewamiya serederiya dijminane ya desthelatêna Iraqê beramberî Herêma Kurdistanê, nerazîbûna welatiyên Silêmaniyê bi xwe re aniye.

Beşek ji welatiyên Silêmaniyê di wê baweriyê de ne, ku ti carî dilê Bexdayê bi serketinê Herêma Kurdistanê xwes nabe.

Kurdistan24

Çekdarê DAIŞê dubare bajarê El-Bûkemal kontrol kirin

Çavdêrgeha Sûrî ya mafêni mirovan ragi-hand, pişti şerekî giran di navbera hêzên hikûmetê û heval-bendêne wê de li dijî çekdarê DAIŞê li başûr û rojhilatê El-Bûkemal li Dêra Zorê, çekdarê DAIŞê karîn careke din wê deverê bi temamî kontrol bikin.

Berî niha artêşa Sûriyê di daxuyaniyekê de ragi-handibû, ku hêzên wê bajarê El-Bûkemal yê ser bi Dêra Zorê ve bi temamî kontrol kirine, lê çekdarê DAIŞê dubare ew bajar kontrol kir.

Kurdistan24

Li Stenbolê 34 endamên "biyanî" yên DAIŞê hatin girtin

Li bajarê Stenbolê yê Tirkîyê, 34 kesêni biyanî bi tohmeta endamtiya DAIŞê hatin girtin.

Îro berbanga sibehê hêzên nehîştina terorê yên Tirkîyê li tevahiya parêzgeha Stenbolê dest bi operasyona girtina "terorîstên biyanî" kirin. Li gorî medyaya Tirkîyê, di wê operasyonê de 34 kes hatin girtin. Tê gotin ku hemû jî di nav DAIŞê de ser kirine lê niha li Stenbol û Tirkîyê mijûni xebatêne xwe yên rîexistinî ne! Li gorî agahiyan, tevahiya wan kesan dê ji Tirkîyê bênen derxistin.

BasNews

Iraq dixwaze rî li ber Amerîka bigre daku Pêşmerge bêyî Bexdayê biçek neke

Pişti ku Kurdistan24 nûçeyek belav kir, ku Kongirêse Amerîkî mercê vegera ji bo Bexdayê, ji pirojebiryara dana çekan ji bo hêzên Pêşmerge rakiriye û bêyî Bexdayê havkariya serbazî pêşkêsi Herêma Kurdistanê bike.

Li ser vê yekê, komîta asayış û berevaniyê di Perlemana Iraqê de, ji wezîrê derve yê Iraqê Ibrahim Ceiferî xwestiye ku, rî li ber Kongirêse Amerîkî bigre, daku raster çekan nede Pêşmerge û nehêle deng li ser wê pirojeyasayê bê dayin. Perlemanterê Iraqê Eskender Witwit got: "Kêşeya referandumâ Kurdistanê hîn berdewam e û erkê wezareta derive kar li ser wê yekê bike û nehêle Kongirêse Amerîkî deng li ser wê pirojebiryarê nede, heyâ kêşeyen di navbera Hewlîr û Bexdayê de bi temamî bêñ çarekirin."

Kurdistan24 ji malpera "AL-Monitor" ay Amerîkî wergirtiye ku "Di pirojebiryara budcaya sala 2018an de, Kongirêsa Amerîka 365 melyon dollar ji bo hevkariya serbazî ji hêza Pêşmergê

Kurdistanê re diyar kiriye û ew mercê di salêñ berê de li pêşya dayina wê alîkariyê hatibû danîn (Di çarçova yekîtiya axa Iraqê de hevkariya Pêşmerge bê kirin) di pirojebiryara îsal de hatîrakirin û bê merc hevkarî diyar kiriye."

Di rapora "AL-Monitor" de hatîye, pişti referandumâ serxwebûna Kurdistanê, di pirojebiryara nû ya Kongirêse Amerîkî de, ew merc hat rakirin ku pêwîstbû di çarçoveya yekîtiya axa Iraqê de çek ji bo hêzên Pêşmerge bêñ şandin.

Kurdistan24

Gola Wanê de bermayê kelheyeyeke 3 hezar sal berî naха hate dîtin!

Tîma ku li navçeya Elcewazê ya Bedlîsê di bin Gola Wanê de xebatêne lêkolînê dikirin, bermayîyen kelhekê dîtin.

Di çarçoveya xebatêne bi destê

Qaymeqamtiya Elcewazê û Zanîngeha Yuzuncu Yılê ya Wanê têne meşandin de derhêner Tahsin Ceylan û ekîba pê re xwe berdan binê Gola Wanê û bermayîyen têne

texmînîkirin yên Kelha Elcewazê ne tesbît kirin û dîmenêne wê tomar kirin.

Tahsin Ceylan derbarê mijarê de daxuyanî belav kir û got: "Ev kelej ji bona nasandina vir girîng e. Bawer dikim dê ji Stenbol, Enqere û gelek ciyên welêt mirov ji bona dîtina kelhê bêñ û wêne bikşînîn."

Tahsin Ceylan diyar kir xebatêne têne kirin dê feydeyeke mezin bidin geştiyariya herêmê û got her ku diçe hejmara kesêñ xwe berdidin binê Gola Wanê ku weke Behra Wanê jê tê gotin, zêde dibe. Ceylan destnîşan kir sûrêñ kelhê qadeke berfireh digirin û şenber in û wiha dewam kir: "Em nizanîn sûr çiqas di bin erdê de ne, lê sûrêñ 3-4 metro hene. Loma jî divê di bin avê da kolandin bê kirin. Bermayîyen di bin avê da kîlomêtroyek heye."

BasNews

Tirkmenên Kerkûkê di bin serpereştiya Iranê de dijatiya Kurdistanê dîkin!

Tirkmenên sînorê parêzgeha Kerkûkê û bajarakê Xurmatû xwe li gel berjewendiyêن Iranê di guncînang ogo hemaheng dîbin û di bin fermadarî û serpereştiya sipaha pas-daran de dijatiya Kurdistanê dîkin. Li gor wêneyêñ geheştin dest Bas-Newsê, di civîna parlamentere tirkmenên şê li parlamentoja Iraqê Niyazî Mîmaroglu di civîna leşkeri de cilûbergên leşkerî ve besdar bûye û li piş serê wan jî wêneyêñ rîberê ruhanî û olî yê Iranê Elî Xamineyî heye û planêñ nû dijî Kurdistanê datînîn.

Di çarçoveya refterê milîsên tirkmen ên nav heşdî şeibî de sedan xaniyêñ kurdên Xurmatû hatine teqandin û heta naña jî berdewam dîkin û ji ber vê jî bi dehan hezar kes koçber bûne.

Li hember wan hewldanane gruba xayîn a 16ê cotmehê ya nav YNKê de ku berpirsin ji radest kirina Kerkûk, Xurmatû, Xaniqîn û gelek navçeyen din ên Kurdistanê dan milîsên heşdî şeibî. Herwaha naña hewl didin hêzeke mezina seroko-mariya Iraqê bêñ wan navçeyane. Lî li hember vê yekê tirkmenên

Kerkûkê daxuyaniyek belav kir û têde nerazîbûn li hember vê hewldanê nişanda û rîkirina fewceke seroko-mariyê bo Xurmatû qebul nakin û amaje bi vê yekê dîkin ku: "Hatîne her hêzeke kurd an jî Pêşmerge bo Kerkûkê û Xurmatû em red dîkin. Eger ser bi hikûmeta navendî jî be em qebûl nakin.

BasNews

Helîkoptereka artêşa Iraqê ket - 7 efser û serbaz hatin kuştin

Helîkoptereka serbazî ya Iraqî ket û tevahiya efser û serbazên ku tê de bûn, hatin kuştin.

Li gorî medyaya Iraqî, îro danê sibê helîkoptereka artêşa Iraqê li devera Şîwêce li parêzgeha Wasit ket. Hatzanî ku di helîkopterê de 7 kes hebûn, hemû hatine kuştin, hemû jî efser û serbaz bûne. Heta niha nayê zanîn helîkopter cîma ketiye.

BasNews

PDK hêja bîryara tevlûbûna hilbijartinên Iraqê nedaye

Partiya Demokrata Kurdistanê (PDK) hêjî derbarê beşdarbûna hilbijartinê Parlamentoya Iraqê de bîryara xwe ya dawîn nedaye. Lî weke qewareyekî navê xwe tomar kiriye û ji bo beşdarbûn jî merc danîne.

Berpirsê Dezgeha Hilbijartinê ya PDKê Xesro Goran beşdarbûna partiya xwe ya ji bo hilbijartinê Iraqê bi çend mercan ve girêdide. Goran eşkere dike, ku hêjî PDKê hêjî bîryar nedaye ka dêjî bo serokwezîriyê piştgiriya kî bike û dibêje: "Ev mijar bi yekreziya navmalê kurd ve girêdayî ye."

Xesro Goran ji Rûdawê re got: "Ev mijar bi wê yekê ve girêdayî ye ka dê di dema hilbijartinan de rewşa me li gel Bexdayê ci be û pirsgirêk dê çawa werin çareserkirin. Eger hemû tiştek normal bibe wê demê dê bîryara dawîn were dayîn. Ji bo hevpeymaniya li gel aliyeke Bexdayê hêjî zû ye mirov bîryarekî bide."

Amerîkî û britanî ji bo Heyder Ebadî careked in bibe serokwezîr hemû hewldanan dîkin. Lî vê carê ne hêsan e. Ji ber ku rikberên Ebadî di navmala şie, sunnî û kurdan de bi

hêz in.

Yekîtiya Nîşîmaniya Kurdistanê (YNK) di wê baweriyê de ye, ku ti rîyeke kurdan nîne û divê teqez beşdarî hilbijartinan bibin.

Serokê Fraksiyona YNK li Parlamentoya Iraqê Arêz Ebdullah dibêje, ji bo kurd li Bexdayê bi hêz bin, divê koda danûstandinan di destê wan de be.

Arêz Ebdullah got: "Ji bo beş-

darnebûnê ti hincetek nîne. Hinek aliye navdewletî dixwazin Ebadî careke din bibe serokwezîr. Herwiha pêgeha kurdan hîjî weke berê namîne." Bîryare roja roja 15ê Gulana 2018ê hilbijartinê xula 4emîn a Parlamentoya Iraqê bi rîve biçin. Di hilbijartinan de dê 328 parlamenteer werin hilbijartin û tê pêşbînîkirin, ku kurd 65 parlamenteerian bidest bixin.

rojekurd.com

Çalakiya rûniştinê ya li Strasboûrgê 20 roj li pey xwe hişt

Çalakiya rûniştinê, ku ji bo boûrg ê Fransayê dest pê kir, 20 roj li pey xwe hişt.

Çalakgerên li Strasboûrgê ji Komîteya Pêşîgirtina li Eşkenceyê ya

Konseye Ewropayê (CPT) dixwazin heyetekê bişîne îmraliyê.

Kurdistanîyen tevlî çalakiyê bûne, bi rîk û pêk li meydana Cleber a Strasboûrgê têkîdarî rewşa ewlekarî û tenduristiya Ocalan belavokan belav dîkin.

Çalakgeran dan xuyakirin ku di her hevdîtinê de CPT bersiveke klasik dide wan û nerazibûn nîşanî vê helwesta xemsar a CPT dan.

Gelek Kurdistanîyen li bajar û welatên cuda yên Ewropayê dijîn, duh serdana çalakgeran kirin. Bi taybetî nûnerên saziyên Ezidî serdana çalakgeran kirin. Jin hîjî bi xurtî tevlî çalakiyê dibin.

Çalakger wê sibe otobusa 'Pirtûkxaneya Ocalan' a 9'ê Cotmehê li Strasboûrgê bi rî ket û ji bo nasandina paradîgmayâ Ocalan li gelek welatên Ewropayê geriya, pêşwazî bikin.

anfkurdi.com

Li Amedê bi hezaran kes ji bo azadiya Ocalan daketin qadê

Guven û parlementerên HDP'ê beşdar bûn.

Hat diyarkirin ku wê nameya Wekîla Serokatiya HDP'ê Çaglar

Demîrel hîjî were xwendin û huner mend Yasemin Goksu, Hediye Vîranşehr û Helîmê Omerî wê derkevin ser dikê.

anfkurdi.com

Amerîka, Rûsyâ û Urdin devereke kêmkirina şer li başûrê Sûriyê pêk tînin

Ajansa nûçeyen Betra ya Urdin ragihand, ku her yek ji Mosko, Washington û Emmanê, li ser pêkanîna deverke kêmkirina şer li başûrê Sûriyê lihev kirine û nûnerên hersê

welatan li ser vê lihevkirinê îmze kirine. Ji aliye xwe ve peydarê hikûmeta Urdinê Mihemed El-Mûminî got: Ew lihevkirin gaveke giring e di çarçoveya karêwan yê hevbeş bi Amerîka û Rûsyâ re, ji bo bidawîkirina şerê li Sûryê û pêkanîna çareseriyeke siyasi.

[Kurdistan24](http://kurdistana24.net)

Balafirên şer bombe li çiyayê Asosê barandin -NÛ BÛ

Li çiyayê Asosê ku di navbera Rojhîlat û Başûrê Kurdistanê de ye, bi balafirên şer êrîş hate kirin. Çavkaniyên herêmî ragihandin ku herêm ji aliye balafirên şer ên Tirk ve hatiye bombekirin.

Çiyayê Asosê yê navbera Rojhîlat û Başûrê Kurdistanê, danê sibehê saet di 10:00 de bi balafirên şer hate bombekirin. Hat ragihandin, êrîş ji aliye balafirên şer ên dewleta Tirk ve hatiye kirin. Balafirên şer ên Tirk roja 4'ê Mijdarê hîjî bombe li heman herêmî barandibûn. Tê gotin, bomberdûman bi koordinatênu ku İranê daye artêsa Tirk hatiye kirin. Çiyayê Asosê li bajarê Serdeş ê Rojhîlatê Kurdistanê û Şarbajarê wîlâyeta Silêmanî yê Başûrê Kurdistanê ye. Wekî din, hin çavkaniyên herêmî yê Başûrê Kurdistanê ragihandin ku İranê hîjî top avêtiye herêmê. Lî piştre derket holê ku bomberdûman ji aliye balafirên şer ên Tirk ve hatiye kirin.

anfkurdi.com

Behrên: İran bûye metrisîye ke mezin li ser navçeyê

Wezîrê derive yê Behrênê Xalid bin Ehmed Al-Xelîfe ragihand, İran bûye metrisîyeke mezin li ser navçeyê.

Al-Xelîfe got: "Bizava tecqandina hêla petrolê ya di navbera Siûdiye û Behrênê de, pîlaneke İranî ye, amanca wê tirsandina welatiyan û ziyandana pîsesaziya petrola cîhanî ye."

Îro wezareta navxwe ya Behrênê ragihand, sedema şewitandin û tecqandina xeta petrolê ya di navbera Siûdiye û Behrênê de, kiryareke têkderane û terorîstî tirsonek bû û îro agirê bi wê hêlê ketibû, hat kontrolkirin.

Herweha ragihand ku tîmîn berevaniya sivîl yê Behrênê, karîn di demeke gellekî kin de agir kontrol bikin, zelal hîjî kir ku, pişte lêkolînê, eşkere bûye ku, ew agir û teqin ne ji xwe ve bûye, û dest li pişt hene.

[Kurdistan24.net](http://kurdistana24.net)

Tevgera Goran beşdarî civîna îro ya li gel serokwezîrê Herêma Kurdisatnê nabe

Serokê firakisyona Tevgera Goran di Parlamenta Kurdistanê de Birzo Mecîd ji Kurdistan 24ê re got: Em beşdarî civîna îro ya serokatiya civata wezfrêñ Herêma Kurdistanê li gel serokê firakisonen perlemanî nabin.

Berî niha jî serokê firakisyona Partî Dîmukratî Kurdistan Umêd Xuşnaw ji Kurdistan 24ê re ragihandibû, îro civata wezîran û serokê firakisonen Parlamenta Kurdistanê, dê pirsgirêkên di navbera Bexda û Hewlêre de û rola Parlamenta çarekirina pirsgirêkan de gotûbêj bikin. kurdistani24.net

Îtilafa dewleta yasa: Em rê nadîn parlamenteñerê kurd ên serxwebûnxwaz wegerin Bexda!

Parlamenteñerê Îtilafa dewleta yasa ku Nûrî Malîkî serokê wê ye radigehîne ku ew rê nadîn parlamenteñerê serxwebûnxwaz ên kurd wegerin parlamentoja Iraqê.

Endamê fraksiyona dewleta yasa li parlamentoja Iraqê Mensûr Beicî bi beyanameyekê ragehand, pêwîste dadgeha federal a Iraqê doza wan 15 parlamenteñerê kurd zelal bike, ku beşdarî li referandûma serxwebûna Kurdistanê kirine û deng bo cudabûna Kurdistanê dane.

Mensûr Beicî parlamenteñerê kurd wek binpêkirina destûrê tometbar dike û gef li wan dike û dibêje heta li dadgehî doza wan zelal nebe ew rê nadîn wan parlamenteñeran wegerin parlamentoja Iraqê. BasNews

Li Kerkükê ji sê aliyan ve teqe li milîsên Heşda Şeibî hate kirin

Li nav bajarê Kerkükê û ji sê aliyan ve êrîş li ser milîsên Heşda Şeibî hat kirin lê heta niha ziyanê Heşda Şeibî nehatine zanîn. Çavkaniyek ji ewlehiya bajarê Kerkükê ji Bas-Newsê re ragehand ku, îşev li nav bajarê Kekükê li nêzîk taxa Tirkumen nişîn û ji sê aliyan ve teqe li milîsên Heşda Şeibî hate kirin.

Herîha heman çavkaniyê da zanîn ku, milîs û dijteror rastî êrîşê hatin û cade girtin û heta niha ziyan nehatine zanîn û rê nadîn ti kesekî nêzîkî cihê bûyerê bibe. Li gor zanyariyan dengê tekekînê li taxa Ronakî li nêzîk şûqeyan hate bihîstîn û bo demeke dirêj berdewam bû. BasNews

Li Kerkükê êrîşî karwanekî otombêlêneñ dije terora Iraqê hat kirin

Jêderekî ji polisê Kerkükê ragihand, çend kesen nenaskirî, bi riya du bomben destî êrîşî karwanekî otombêlêneñ hêzên dije terora Iraqê kirin, li nêzîkî kolêja yasayî di navenda bajar de.

Piştî bûyerê 16ê Cotmeha derbasbûyi, Heşda Şeibî û hêzên din yên Iraqê, Kerkük dagîr kirin, bi sedema wê yekê ji rojane êrîşî wan hêzan tê kirin. kurdistani24.net

Pîspor liser rewşa Rojhilata Navîn metîrsîdar in

Piştî destjikarîşandina Serokwezîrê Lübnanê û daxuyaniyê wî yên li ser Îranê û herwiha ceribandina êrîşen serbazî aloziyêni di navbera Îran û Erebîstan Siûd de heyî derketine asteke bilindir. Şirovekarêni siyasi yên Tirkiyê dibêjîn di egera şerî di navbera Riyaz û Têhranê de şer dê mezintir bibe dê belavbibe tevahîya Rojhilata Navîn. Herwiha pîspor diyardikin ku, li nawçeyê ji nû ve dîzaynîrin tê amancîrin û ev yek heta demekê jî dê bikşîne.

Aloziya di navbera Erebîstan Siûd û Îranê de ev demeke dirêj e berde-wam e û bi geşedanê dawî jî derkete asteke bilindir. Bi taybet piştî destjikarîşandina Serokwezîrê Lübnanê Seed Harîfî herdu welatan bi awayekî aşkere yêkûdû tawanbar kirin û devjeniyek tûnd di navbera wan de berde-wam e. Herwiha fişara bilind li Yemenê ji bî êrîşen serbazî xwe nîşan dide.

Geşedan li Tirkiyê jî bû mijareke sereke û ji néz ve tê şopandin. Pîspore siyasi Huseyîn Şeyhanlioglu dibêje şer jîxwe destpêkiriye û dê hêj mezin bibe hetta li nawçeyê dê "şerî filan" dirûst-bibe.

Huseyîn Şeyhanlioglu-Akademîyen diyarkir:

"Sereke pirr pirr mezin li hêviya me ye, yanî aniha Erebîstan heman heman parce parce dibe. Ev gelek baş tê xwendin û sîstema Emrikayê ji li ser wê tê meşandin. Li Rojhilata Navîn Sykes Picot êdî heta hetayê xilas bû. Dixwazin sîstemeke nû avabikin û di

wê sîstêmê de jî dewletên misilmanan dibin dewletên bajaran. Wek mînak Erebîstan 5 parça, Suriye 3 parça Iraq her wisa. Ewan dixwazin Kurdan jî parce parce bikin divê em wê jî fahm-

Lêkolîn ANKASAMê weha dinrixîne: "Heke şereke wiha destpêbiye tenê di navbera Riyad û Têhranê de namîne û di encamê de yê ku dê sûdmend derkeve jî her dîsa yek ji wan

bikin. Dema Haşdi Şabi êrîş li ser Kerkükê kir Emrikayê rî da, sîstêm li ser wê disekine"

Ji aliye xwe ve hevkariya Emrikayê ya gel Erebîstan Siûd jî wekî idîyake sereke di medaya cîhanî û ya Tirkiyê de tê nîqaşkirin lê belê hin pîspor ne di wê baweriye de ne.

Serokê Navenda Lêkolîn ANKASAMê Seyfettîn Erol dibêje şûnpêya Emrikayê ji aliye Erebîstan Siûd ve baş nayê şirovekarîn û Riyad bi têra xwe ji Emrikayê piştast nîne.

Seyfettîn Erol- Serokê Navenda

nabe. Emrikâ dixwaze ku Erebîstan Siûd teşwîqî şer bike lê belê Siûd bi têra xwe ji Emrikâ piştast nîne. Mînaka dawî jî li Kurdistanê rû da. Hêsan nîne ku li Rojhilata Navîn rîveberiyek ji Emrikayê piştast be." Bi germbûna rojêv û geşedanê dawî helwesta dewletên nawçeyê jî bû cihê meraqê. Li setrenca Rojhilata Navîn de çawaniya rola dewletên pêwendîdar yekem mijar e ku tê nîqaşkirin. Herwiha serdana Serokkamarê Tirkiyê ya bo Qetar û Kuveytê jî di wê çarçoveyê de tê nirxandin.

kurdistani24.net

Amerîka bê merc bi bihayê 350 milyon dolar çek û teqemenî dide pêşmerge

Kongressa Amerîka li ser pejirandi-projectasyekê rijde ku, tê de bê merc alîkîriya leşkerî pêşkêşî hêzên pêşmergeyê Kurdistanê bike.

Di projeyasaya budceya sala 2018an de, Kongressa Amerîka birê

365 milyon Dolar ji bo hevkariya leşkerî ji hêza Pêşmergeyê Kurdistanê re diyar kirîye û ew mercê salê berê yê ji

bo dana hevkariye danabû (Di çarçova yekperçeyîya Iraqê de hevkariya Pêşmerge bê kirin) di projeyasaya îsal de rakir û bê merc hevkari diyar kirîye.

Rojnameya "AL-Monitor" di raportekê de behsa wê gava Kongres-

sa Amerîkî ya hevkarikirina Pêşmerge kirîye û bi guhartineke girîng di helwesta Kongressê de binav kirîye.

Ew kongressmanê raport amade kirîye, nîgeraniya xwe ji şerî mîlîşayê Şîre û hêza Pêşmergeyê Kurdistanê nîşan daye.

Berê, çendîn Kongressmanên Amerîkî bi aşkere helwesten xwe li ser êrîşa mîlîşayê Şîre li ser Kurdistanê derbirîn û ji bilî şermezarkirina wan êrîşan, beşek ji Kongressmanan piştavaniya ji serxwebûna Kurdistanê re ragihandibûn. Di wê çarçovê de, Sînatorê bi navûdeng ê Amerîkî û Serokê Komîteya Xizmetguzariyê Leşkerî John McCain di rojnameya New York Times de nivîsandibû û daxwaz kiribû hikûmeta Iraqê maf, azadî û aramiya Kurdistanê li ber çav bigire û mafîn Kurdistanê desteber bike.

Herîha John McCain amaje bi wê jî dabû, heger Amerîka neçar be di navbera Kurd û Şîreyê Iraqê de yekê hilbijêre, pêwîst e Kurdan hilbijêre.

Herîha di raporta Kongressa Amerîkî de daxwaz ji rîveberiya Serokê Amerîka Donald Trump kirîye, pêdeçûnê di stratejiya Amerîka li Iraq û Sûriyê de bike.

BasNews

İtalya li Duhokê pirojeyeka tenduristîyê datîne

İtalya li bajarê Duhokê yê Herêma Kurdistanê pirojeyeka tenduristîyê cî bi cî dike, xercê wê jî mîlyonek û dused hezar euro ye. Berpirsê giştî yê nexweşaneya Hêvî ya Duhokê, ku nexweşaneya zarokan e, Dr. Nizar Bekir Yehya ji Basnewsê re got, îro xîmê sê navendîn din yên neştergeriyê li nexweşaneya Hêvî hat danîn. Ew sê navend dê li ser nexweşanê bêz zêdekin. Dr. Nizar Yehya her wiha got, ew pîroje ku bûdceya wê ji aliye İtalya ve hatiye terxankirin dê di heyama salekê de xilas bibe.

Li ser kujmê bûdceya wê pîrojê jî Dr. Nizar got, kujmê bûdceya wê pîrojê mîlyonek û 200 hezar euro ye.

Berpirsê giştî yê nexweşaneya Hêvî anî ziman, sebeba serekî ya

mezinkirina nexweşanê ew e ku nexweş gelek zêde ne û got, koçber û penaberên ku li Duhokê ne fişareka mezin li nexweşanaya Hêvî danîne. Niha

%70 nexweşen me koçber û penaber in tenê %30 nexweşen Duhokê ne. Ji ber vê yekê em neçar man nexweşanê mezin bikin.

BasNews

HPG'ê li ser operasyonan daxuyanî da

Navenda Ragihandin û Çapemeniyê ya HPG'ê, li ser operasyonên artêşa Tirk ên li çiyayê Besta yê Şirnexê û li herêma Mêrdinê daxuyaniyek da.

Di daxuyaniyê de hat ragihandin ku hêzên gerîla li Çelê li dijî leşkerêni Tirk çalakiyek kirine û ev agahî hatin dayin:

OPERASYONA LI BESTAYÊ

"3'ê Mijdarê saet di navbera 14:00-15:00 de artêşa TC a dagirker li qada Mergumarê ya herêma Besta ya Şimnexê, saet di navbera 17:00-

man barandin û piştre helikopterên bi tîpa Skorsky leşker danîn herêmê. Ji qereqolên Sêgirkê, Navyana Şêxa û Osyanê jî bombe li vê herêmê hate barandin. Hêzên dagirker bi pêşengiya cerdevan û kontrayan dest bi operasyonê kirin. Her wiha gelek maşînên zirxî û tank li qada Xirbikê Bestê bi cih kirin.

5'ê Mijdarê saet di navbera 09:00-10:00 de balafirên şer bombe li qada Kanibiya Mergumarê barandin. Wekî din, 10'ê Mijdarê balafirên şer saet di navbera 09:00-11:00 de herêma

18:00 de mintiqeya Ziyareta Xirbikê Bestê û nîvê şevê jî dordora gundê Dehlevanê bomberdûman kir.

4'ê Mijdarê, helikopterên êrîşê yên bi tîpa Kobra bombe li van herê-

operasyonê bomberdûman kirin.

Operasyona dijmin li herêmên Serikê Mihemedê Uso, Tepê Tenûrê, Sirtê Tujimya, Sirtê Newala Gova, Mergumarê, Tepê Firinê, Girê Heşel,

Koalîsyon: Di navbera pêşmerge û Heşda Şeibî de agirbest!

Berdevkê Hevpeymaniya Navdewletî ya li Dijî DAIŞê Ryan Dillon ragihand ku niha agirbestek di navbera Pêşmerge û Heşda Şeibî de hatiye ragihandin û ew dixwazin ew agirbest berdewam be.

Li gorî ragihandina Berdevkê Hevpeymaniya Navdewletî ya li Dijî DAIŞê Ryan Dillon da zanîn ku niha agirbestek di navbera Pêşmerge û Heşda Şeibî de hatiye ragihandin û ew dixwazin ew agirbest berdewam be.

Piştî encamdana referandûma serxwebûna Kurdistanê, Artêşa Iraqê û Heşda Şeibî li dijî Kerkükê êriş dabûn dest pê kirin. Berdevkê Hevpeymaniya Navdewletî ya li Dijî DAIŞê Ryan Dillon diyar kir ku di navbera Pêşmergeyên Herêma Kurdistanê û Artêşa Iraqê de piştî 10 rojan agirbest hatiye ragihandin.

Ryan Dillon di axaftina xwe ya Rûdawê de li ser mijara bikaranîna çekêni Amerîkî li dijî pêşmerge, Berdevkê Hevpeymaniya Navdewletî ya li Dijî DAIŞê got: "Ya dikarim bêjîm ew e, bi rîka hin raporan haya me ji vê çêbûye ku di nava yekîneyên Heşda Şeibî de sûd ji çekêni me hatiye wergirtin. Hinek yekîneyên nav

li gel Sputnikê de kiriye, eşkere kir ku ji şeva borî ve şer hatiye rawestandin û ji bo bidawiyê kirina şer hemahengî hatiye avakirin. Herweha niha Amerî-

perwerde didin leşkeran. Em naxwazin peywendiya me bi wan grûban re hebe, ku mafêni mirovan binpê dikan. Lî ev nayê wê wateyê k user bi Iranê ve bin an jî dîrokek wan li gel rîxistinên terorîstî hebe."

Her wiha Fernandarê Pêşmerge Dr. Kemal Kerkükî axaftina xwe ya ku

Girê Sêvo, Sirtê Germavê, Quntarê Pîro, Serê Daristana Quntara Herekolê û Şehîd Diyana dewam dike.

OPERASYONA LI MÊRDÎNÊ DIDOME

11'ê Mijdarê saet 17.00'an artêşa TC'ê ya dagirker bi desteka amûrên hewayî li mintiqeya gundê Çalê ya navçeya Nisêbîn a Mêrdinê operasyonek da destpêkirin. 12'ê Mijdarê saet 03.00'an bi helikopterên Kobra qad da ber bombeyan. Piştî bombekirinê helikopterên Skorsky leşker li qadê danîne. 13'ê Mijdarê beşek ji operasyonê vekiye, operasyon bi desteka yekîneyên veşarî didome.

LI ÇELÊ ÇALAKÎ

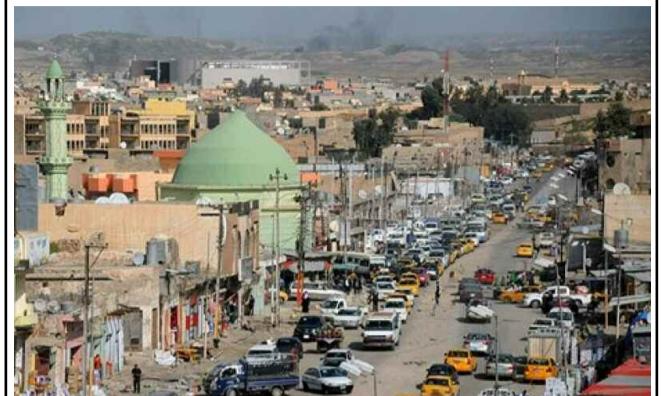
13'ê Mijdarê saet 08.00'an hêzên me li Çelê ya Colemêrgê, li girê Koordîne û Şehîd Botanê bi ser leşkerêni artêşa TC'ê ya dagirker de çalakiyek kirin. Di vê çalakiyê de bi serketî derb li mewziyên dijmin hatin xistin. Ji leşkerêni dijmin çend hatine kuştin û çend birîndar bûne tam nehatiye tespitkirin.

ERİŞEN HEWÂYÎ

13'ê Mijdarê saet 16.30'an balafirên şer ên artêşa TC'ê ya dagirker li qada Gelîyê Reş a herêma Xakurkê ya Herêmên Parastinê yên Medyayê wesayiteke sivil a gelê herêmê bombe kirin. Di encama bombekirinê de welatiyekî sivil ê bi navê Îmdar Osman Derwêş ê ji gundê Bermêzê hatiye qetilkirin." anfkurdi.com/

Partiya Dewa hemû erkên îdarî yên Kerkük û Xurmatû tejî dike

Li hember planêni hikûmeta Iraqê yên dijî Kerkük û Xurmatû hişyarî tê dayîn û berpirseke PDKê jî dibêje: "Tişa tê kirin planeke metirsidare li dijî herêma Kurdistanê û Kerkük."

Berpîrsê encûmena rîveberiya Kerkük-Germiyan ê PDKê Selah Delo ji BasNewsê re ragehand: "Bexda û dewleta yasa dixwazin hemû erkên îdarî yên Kerkük û Xurmatû tejî bikin û kesên xwe bicîh bikin, ev jî ji bo wê ye ku hêza kurd li wan navçeyane kêm bikin û fişar li ser kurd ava bikin." Berpîrsê encûmena rîveberiya Kerkük-Germiyan ê PDKê got, metirsîya wê yekê heye, ku ji ber derxistin û dûrxistina ji wan erkan a kurdan ji navçeyê metirsîyen mezin pêkbîn.

Herwaha got: "Tişa tê kirin planeke metirsidare li dijî herêma Kurdistanê û Kerkükê. Hikûmeta Iraqê divê bixwe bersiva vê metirsîyê bide." [BasNews](http://BasNews.com)

Fraksiyona PDKê: Eger heye ku ji proseya siyasî ya Iraqê em xwe vekêşin!

Serokê fraksiyona PDKê li parlamentoya Iraqê ragehand, eger beşa budgeya herêma Kurdistanê bê kêmkirin, "Dibe em xwe ji proseya siyasî ya Iraqê vekêşin."

Serokê fraksiyona PDKê li encûmena nûnerên Iraqê Erefat Kerem ji BasNewsê re ragehand, hikûmet û parlamentoya Iraqê geleb biryar dijî gelê Kurdistanê derxist, ji ber vê jî beşek ji parlamente û Kurdistanê civînên parlamentoye boykot kirin.

Erefat Kerem amaje bi vê yekê jî kir ku serokê parlamentoya Iraqê Selîm Cibûrî daxwaz li me kiriye ku em vegerin rûniştinên parlamentoye û ragehand, di çend rojên pêş de biryar derbarê vegerê yan jî ne vegerê de wê bidin û got: "Eger em bizanîn beşe budgeya herêma Kurdistanê ji sedî 17 dê kêm bikin bo sedî 12 û biryaren din ên dijî Kurdistanê paşve nakêşin, wê demê yek ji helbijardeya me jî vekêşane ji proseya siyasî ya Iraqê ye." Herwaha got, pêwîste serokomarê Iraqê Fuad Mehsûm bête ser xetê û bersiveke wî hebe. Ji ber ew parazvanê destûrê ye û hikûmeta Iraqê jî mafê destûrî yê kurdan binpê kiriye. [BasNews](http://BasNews.com)

Amerîka: Çekêne me ketine dest milîsên ser bi Iranê!

Hejmarek ji berpîrsê payebilind ên Amerîkî mikur hatin ku çekêni wan ketine destê milîsên ser bi Iranê li Iraqê. Wan berpîrsê Amerîkî dilgiraniya xwe dan xuyakirin ku çekêni wan ketine destê çekdar û milîsên şîe yên ser bi Sipaha Pasdaran a Iranê, ku Amerîka ew rîxistin derbasî nav lîsta terorê kiriye. Hevdem mana berpîrsê idara berê ya Amerîka di idara niha ya Trump de, wek sedema şikestina siyaseta derve ya Amerîka dibînin.

Ew berpîrsê Amerîkî dest bi radestkirina belgeyên xwe kirine ji bo wezareta derve ya welatê xwe, ku niha şâştiyeke stratejîk a gelekî mezin dîkin, ji ber ku ew alîkariyê leşkerî yên Amerîka ji Iraqê re, ketine destê milîsên Iranî de û vê yekê hiştiye ku Iranê li navçeyê bîhêz bibe. [BasNews](http://BasNews.com)

Li Xurmatûyê şer di navbera Heşda Şeibî û Bereya Tirkmenî derket

Şer û alozî di navbera Bereya Tirkmanî û grûpeke Heşda Şeibî li Xurmatûyê derket.

Jêderekî ji Xurmatûyê ji K24ê re ragihand, iro li Xurmatûyê şer di navbera Bereya Tirkmenî û grûpa Esayıb Ehilheq derket û heta niha şer berdewam e.

Wî jêderî amaje bi wê jî kiriye, heta niha sedema derketina wî şerî di navber her du aliyan de nehatiye aşkevikirin.

Xurmatû ji roja 16ê Cotemaha bihûrî ve ji aliyê Heşda Şeibî û piştrevaniya Iranê dagîrkirî ye û ji bilî kuştina hejmarek ji welatiyan, çekdarê Heşda Şeibî piraniya malen Kurdistan talan kirin û şewitandin. kurdistanc24.net

Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî: Yê ji ber erdhejê ziyan dîtine dê bêñ qerebûkirin

Serokwezîr Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî ragihand, welatiyên ku ji ber erdhejê ziyan dîtine dê bêñ qerebûkirin. Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî iro cù bajarokê Derbendîxanê yê Silêmaniye û rewşa mexdûrênd erdheja pêr bi şev ji nêzik de şopand. Cîgirê serokwezîr, Qubad

Talebanî û Wezîrê Navxwe Kerîm Sincarî û Wezîrê Perwêdê Piştîvan Sadiq jî bi Nêçîrvan Barzanî re bûn.

Nêçîrvan Barzanî piştî ku ew cihen ku ji ber erdhejê ziyan dîtibûn, dît, civîneke rojnamevaniye li dar xist û ragihand, hikûmeta Kurdistanê dê welatiyên ku di erdhejê de mexdûr bûne, qerebû bike.

Li ser bendava Derbendîxanê jî Nêçîrvan Barzanî got, metirsîya teqîna bendavê nîne lê me biryar e komek pisporêñ Ewropî bêñ û rewşa bendavê binixîn.

Serokwezîr Herêma Kurdistanê behsa erdheja Kirmaşanê jî kir û hevxemiya xwe bo malbatên qurbanîyan anî ziman.

BasNews

Lavrov: Me soza vekişandina hêzên ser bi Îranê ve ji Sûriyê nedaye kesekî

Wezîrê Derve yê Rûsyayê Sergey Lavrovî ragehand ku, hebûna Îranê li Sûriyeyê rewaye wan, tekez kir ku, wan soz nedaye ti kesan ku hêzên Iran piştigiriya wan dike dê ji Sûriyeyê vekişin. Wezîrê Derve yê Rûsyayê Sergey Lavrovî li kongreveke rojnamevanî de Li ser pîrsyara bê gelo lihevkirok pêk hatîye ku hêzên Iran piştigiriya wan dike dê ji Sûriyeyê vekişin an na, Lavrovî got, "(Di civînên me yên li gel Amerîkayê) me behsa Iranê yan jî hêzên Iran piştigiriya wan dike nekiriye."

Wezîrê rûsî di berde wamî ya axiftina xwe de wiha got: "Eger em behsa wan hêsan bikin ên ku Iran piştigiriya wan dike, hinek hene ku dixwazin Artêşa Sûriyeyê jî wek hêzek e ku Iran piştigiriya wê dike bidin nasîn. Wê çaxê Artêşa Sûriyeyê ci bike, teslim bibe? Li gorî min, dilxweşkirineke bêbingeh e."

Lavrovî destnîşan kir ku rîkeftina ku "di navbera Amerîka û Urdunê de pêk hatîye li ser wan hêzên ne sûrî yên li herêmîn kêmkirina şer yên li başûrê rojavayê Sûriyeyê ne ku ji wir bêñ derxistin."

BasNews

Ji ber karesata erdhejê salvegera damezrandina Silêmaniye nehate kirin

Îsal 233 sal li damaezrandina bajarê Silêmaniye nahate kirin, rêveberê giştî yê rewşenbîrî û hunerî yê Silêmaniye amaje bi wê yekê dike ku, ji ber bobelana erdhejê îsal salvegera damezrandina bajarê Silêmaniye nehate kirin. Rêveberê giştî yê rewşenbîrî û hunerî yê Silêmaniye Babekir Dereyî ji BasNewsê ragehan ku, ji ber karesata erdheja ku, berî çend rojan li Herêma Kurdistanê rûdayî li bajarê Derbendîxan û tê de hejmarek qûrbanî çêbûn me biryar da ku, îsal salvegera damezrandina bajarê Silêmaniye nehate kirin. Herwiha Rêveberê giştî yê rewşenbîrî û hunerî yê Silêmaniye Babekir Dereyî da zanîn ku, derbarê roja salvegera bajarê Silêmaniye ti pilan yan bernameya me di rojîn borî de bo li darxistina kernevalek yan festîvaleknîne.

BasNews

Mesrûr Barzanî: Kurdistan binpêkirina mafêñ xwe qebûl nake

Şêwîrmendê Encumena Asayışa Herêma Kurdistanê ragihand, Herêma Kurdistanê binpêkirina mafêñ xwe qebûl nake.

Şêwîrmendê Encumena Asayışa Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî û Balyozê Yekîtiya Ewropayê yê li Iraqê Ramon Casas duh Duşemî 13ê Mijdarê li Hewlêr hevdîtinek pêk anîn.

Li gorî daxuyaniya ofîsa Şêwîrmendê Encumena Asayışa Herêma Kurdistanê, Mesrûr Barzanî û Ramon Casas di vê civînê de rewşa dawî ya deverê û têkiliyên navbera Hewlêr û Bexdayê nirxandin.

Balyozê Yekîtiya Ewropayê piştigiriya YEyê bo bilze destpêkirina diyalogeke rasterast di navbera Hewlêr û Bexdayê de, ku li ser esasê Destûra Iraqê be, diyar kir û hêvî xwest di demeke nêz de dawî bi aloziyên navbera her du aliyan were. Derbarê pêşhatêni siyasî û leşkerî yên di navbera Hewlêr û Bexdayê de, Şêwîrmendê Encumena Asayışa Herêma Kurdistanê

Mesrûr Barzanî ragihand, ku pêwîst e pirsgirêkên heyî yên navbera Hewlêr-Bexdayê bi awayekî hertimî û bi yekcarî werin çareserkirin, daku em hertim di çarçoveya wê nedâperweriya dîrokî ya ku li hember gelê Kurd têñ kirin, nezivirin.

Mesrûr Barzanî amadebûna Kurdistanê bo çareserkirina kêşeyên heyî bi awayekî hertimî û

bi rîbazên aştiyane nîşan da û got: Kurdistan bi ti awayî binpêkirina mafêñ xwe qebûl nake. Mesrûr Barzanî herwiha hêvî kir, ku civaka cîhanî jî roleke çalak bigire ser xwe, daku astengiyê li pêşîya danûstandinê navbera Hewlêr û Bexdayî ji holê werin rakirin û pêşî ji çêbûna aloziyên zêdetir li deverê jî were girtin.

Rûdaw

Rojnameyên Îranê ji ber erdheja Kirmaşanê manşêtêñ Kurdi dan

Rojnameyê Îranê piştî erdheja li Rojhilatê Kurdistanê û Kirmaşanê manşêtêñ Kurdi dan.

Erdheja Rojhilatê Kurdistanê ku wêraniyek mezin çê kir û di encamê de bi sedan kes mirin, bû manşêta sereke yê rojnameyên Îranê û hejmarek ji rojnameyan jî bi zimanê

yekem kiriye: Îran di xema Kirmaşanê de. Rojnameya îtimad bi zaravê kurdiya Kirmaşanî nivîsandiye: Tenya nîd Kirmaşan (Tu ne bi tenê yî Kirmaşan). Rojnameya Qanûn nivîsiye: Janit jan Îran e (Jana te jana Îranê ye). Rojnameya Hembestigî manşêta xwe wiha daniye: Rondika Îranê Roj-

şûse ji sed alî ve şikestiye.

Rojnameyê din ên Îranê jî bi belavkirina wêne û raportên li ser erdheja Kirmaşanê û Rojhilatê Kurdistanê, bi zimanê Farsî zanayî dane. Manşêtêñ weke Qesrî Matem anko Qesra Şîrîn li cihê Qesra Şîrîn, Kirmanş Ah (Kirmanş Ax) li cihê Kirmanşah, an jî manşêtêñ weke tep û toza karesatê li welatê Ferhad, Rojîn tal ên welatê Şîrînê, Zagros hejiya, Iran giriya, rûpelîn yekem ên rojnameyên Îranê nexîşandin.

Erdheja Kirmanşanê mezintirîn karesata sirûşî ya li Îranê di sala 2017an de hate naskirin, û ji ber asta wêraniyê û hejmara qurbanîyan li tevaya cîhanê deng veda.

Tevî vê yekê hikûmeta Îranê tevahiya destpêşxeriye alîkariyê yên ji aliye welatê cîhanê ve red kir û ragihand, pêdîviya Îranê bi alîkariyê derve nîne.

Wezîrê Derve yê Îranê Mihemed Cewad Zerîf spasiya peyamên hevxemîyê yên ji welatên derve kir û ragihand: Iran dikare bi şîyanê xwe yên navxweyî krîzê kontrol bike û pêwîstî bi alîkariyê ji derve nîne.

Ew yek di demekê de ye, ku çavkaniyê xwecihî yên li Kirmaşanê û bi taybet li navçe û bajarêne weke Ezgil, Serpîl Zehaw û Qesra Şîrîn li ser torêne civakî belav kirine, di demekê de iro roja sêyem a piştî erdhejê ye, lê heta niha alîkariyê pêwsît negîhîstine xelkê û bi taybet li hin bajar û gundan hêj alîkarî û pêwîstiyê bingehîn jî negîhîstine destê xelkê lêqewimî.

Rûdaw

Kurdî manşêtêñ xwe dan.

Piştî erdheja bihêz a li Rojhilatê Kurdistanê û diyarbûna asta wêrânî û rîjeya zêde ya qurbanîyan, rojnameyên Îranê weke hevxemî li gel xelkê deverêñ ku erdhej lê çê bûye, manşêtêñ xwe taybet kirin bi erdhejê û hin ji wan rojnameyan jî bi zimanê Kurdi û bi taybetî bi zaravê kurdiya Kirmaşanî hevxwemiya xwe ji bo qurbanîyan erdhejê nîşan dan.

Rojnameya Iran manşêta xwe ya

nameya Camîeya Ferda wêneyeke dilşewat a sê jînê Kurd daniye ser rûpela xwe ya yekem û manşêtek wiha daniye: Roley ezîzim, roley bêkesim (Lawê min ê ezîz, lawê min ê bêkes).

Rojnameya Hunermend bi kurdiya Kirmaşanî weke amaje bi kul û xema welatê Kurdan nivîsiye: Wey Kurde-war (Ax warê Kurdan). Rojnameya Asmanê Abî jî li manşêta xwe ya yekem wiha daye: Çima negirîm,

Danimark hejmara leşkerên xwe li Iraqê zêde dike

Hikûmeta Danimarkayê biryara zêdekirina hejmara leşkerên ku li Iraqê peywêrê dîkin, da. Hikûmetê derbarê mijarê de daxuyanî da û têde diyar kir ku biyar hatîye girtin, dê 30 leşker û 12 personelên tenduristiyê yên din bişîninin Iraqê. Hat eşkerekirin ku leşkerên Danimarkî dê perwerdehî bidin leşkerên Iraqî û personelên tenduristiyê jî dê li Baregeha Al-Asadê peywirê bikin. Herwiha biryar divê ji aliye parlamentoyê ve were erêkirin. Niha 150 leşkerên Danimarkayê li Iraqê hene.

BasNews

Di cîhana “berê” û ya “nû” de çarenivîsa meseleya neteweyî û neteweya Kurd

Ev sal di meha îlonê de ji aliye mêfê çarenivîsa miletan de du bûyerên dîrokî û girîng hatin holê. Bûyera yekemîn, li Başûrê Kurdistanê, referandûma serxwebûna Kurdistanê bû. Di encama referandûmê de neteweya kurd û kurdistanîyan ji bona serxwebûna Kurdistanê û avakirina Dewleta Kurdistanê “erê” gotin. Bûyera duyemîn, li Katalonyayê referandûma serxwebûnê hat li dar xistin. Katalaniyan jî ji bona dewleta xwe gotin “erê”.

Kurdistan, welatekî Rohilata Navîn e û welatekî federe ye. Di hemanwext de jî bi Emerîka û Rojava re dost û muteffiq e. Katalonya, welatekî Ewrupayê ye. Li Spanyayê herêmeke xweser (otonom) e. Di heman dem de girêdayî welatekî ku endamê Yekîtiya Ewrûpayê ye.

Li Kurdistanê beriya ku referandûma serxwebûna Kurdistanê bê li dar xistin, dewletê kolonyalîst û dagirker, helwesta xwe bi tundî û bi diuumînî li hemberî referandûma serxwebûna Kurdistanê diyar kirin. Heger derfet bidîtina dê bi leşkerî êrişî Kurdistanê bikirina. Lî nikarin bikin. Hezar mixabin pişti kurdistanîyan biryara dewleta serbixwe dan, pişti du hefteyan, bi hevalbendê xwe yên li Kurdistanê re li Kerkukê darbeyek çêkirin. Kerkuk dagir kirin. Gelek bajerokên din yên Kurdistanê jî dagir kirin.

Emerîka û hevalbenê wan yên Ewrûpayî beriya referandûma serxwebûna Kurdistanê ji aliye dema lidarxistina referandûmê derketin. Vê yekê cesaret da dewleta Tirk û dewleta Iraq û Îranê. Dema ku milisên İraqêû Îranê, Hizbullah, Pasadaran, Mûhafizên Şoreşê êrişî Kurdistanê kîrin û Kerkuk dagir kirin, him jî bi çekêni Emerîkayê; Emerîka û dewletêni rojava bê deng man. Îrana terorîst hespê xwe gorî dilê xwe lezand.

Li Katalonyayê, polîsên İspanyayê bi biryara hikûmeta navendî ya İspanyayê ji bona ku li Katalonyayê referandûm nayê li dar xistin, dest danîn ser sendûqan û êrişî gel kirin; bi sedan kes birîndar bûn.

“Hêlîna demokrasiyê” Yekîtiya Ewrûpayê, li dijî referandûma serxwebûna Katalonyayê derket û deng ji zûlma İspanyayê re dernexist. Pişti demekê dema ku Katalonyayê dewleta xwe îlan kir. İspanyayê, meclîsa Katalonyayê fesih kir, berpirsiyaren ji aliye Katalaniyan de hatine hilbijartîn ji berpirsayî girtin.. Hîn pêşva çûn makezagon bin pê kirin, xweseriya (otonombûna) Katalonyayê ji hole rakir. Yekîtiya Ewrûpayê ne ku li dijî van teserrûfîn İspanyayê tiştekî bibêje, piştgiriya Hikûmeta navendî ya İspanyayê kir. Îngîtereyê raste rats diyar kir ku dê dewleta Katalonyayê nas nekin. Emerîkayê jî, welatê ku xwe girêdayî pîvanên Wilson dibîne, hîc deng û qise nekir. Loma jî ez dibêjim ku “bîzmara dînyayê” derketiyê. Dînya nû ya ya dînya “berê” paşvetir û xerabir e.

Ji bona vê yekê ez dixwazim helwesta dînyaya “kevn/berê” û ya dînya “nû” di pirsa çarenivîsiya neteweyan de miqayese bikim.

Ji dînya ya “kevn/berê” qesta min, dema sedsala 19an û 20an e; dema şerê cîhanî yê yekemîn û duyemîn û dema şerê sar e. Dînya nû jî, pişti ku sîstema sosyalîst hat rûxandin û dema şerê sar dawî hat û dînya global û dînya wek malekê dihar bi navkirine.

Gelo li dînya “kevn/berê” ji aliye mafê çarenivîsiya neteweyan de rewş ci bû, em lê binêrin.

Şoreşa Franseyê û mafê çarenivîsiya neteweyan

Bi tevayî tê zanîn û pêjîrandin ku bi Şoreşa Fransayê (1789-1799), li dînyayê rupeleke nû vebû; qonaxeke nû ya sîyâsî û cîvakî û rejîmî dest pê kir. Li Fransayê sîstêm û rejîma monarşîk hat hilwêşandin, sîstema makezagonî dest pê kir. Bi giştî gel desthilatdar bû. Maf û azadiyên şexsî firehtir bûn û ketin bin bandor û temînata makezagonê.

Wek tê zanîn şiyara Şoreşa Fransayê: “Azadî, Dad, Wekhevî, Biratî” bû.

Şoreşa Fransayê, rîça girîng ya din ku vekirî, li dînyayê bû sedem ku nasionalîzm çêbibe, pêşbîkeve, belav bibe. Loma jî pişti Şoreşa Fransayê pêvajoya dewletêni milî û neteweyî dest pê kir. Împaratorî parce bûn û bi piranî ji holê rabûn. Dewletêni pirmilet jî parce bûn. Her mîletekî xwest ku ji bona xwe dewleteke serbixwe ava bike. Vê pêvajoya heta Şerê Cîhanî yekemîn domand. Pişti Şoreşa Fransayê gelek dewletêni milî jî ava bûn. Mîletê kurd jî, di bin pêşengîya Şêx Übeydullah Nehrî de xwest ku dewleta milî ya kurd ava bike. Hezar mixabin li hemberî du împaratorîyan (împaratoriya Osmanî û Farsî) biserneket. Di wê merheleyê dewleta milî ya kurd ava nebû.

Pişti Şerê Cîhanî yê Yekemîn mafê çarenivîsiya neteweyan

Pişti Şerê Cîhanî yê Yekemîn, Împaratoriya dawî ya Osmanî jî têk cû û parce bû. Pişti Şerê Cîhanî gelek dewlet ava bûn. Dewletêni Ereban (22 Dewletêni ereban) li Rojhilata Navîn û li Afrîkayê di wê merheleyê de ava

bûn.

Li Împaratoriya Osmanî herêmeke wek “Turkîstan” tune bû. Pişti rûuxandina Împaratoriya Osmanî, Dewleta Tirk jî bi piştgiriya Îngîlîzan û Yekîtiya Sovyetan ava bû. Lewra Împaratoriya Osmanî tirk nebû.

Pişti Şerê Cîhanî yê Yekemîn, Wilson manîfestoya xwe belav kir. Di wê manifestoyê de, mafê çarenivîsiya neteweyan dihat pejirandin. Di heman dem de ji bona neteweya kurd jî, derfeta dewletavakirinê çêkir.

Lewra Manîfestoya Wilson digot ku, her neteweyen cîwarêen lê piraniyê û xwediyê welatekî ne, ew neteweyan li ser axa xwe dikarin desthilatdar bin, dewleta xwe dikarin ava bikin.

Ew pîvan û daxwaza Wilson, Peymana Sewrê ku

mafê dewletbûna neteweya kurd dihat pejirandin li hevdikir. Hezar mixabin ji bona neteweya kurd daxwaza Wilson û Peymana Sewrê girêdayî gelek sedeman pêk nehat.

Loma bes di wê merheleyê de li neteweya kurd neqe-hiya mezin çêbû. Kurdistan ji aliye Îngîlîz û Fransayan de hat parce kirin. Encama Peymana Lozanê, Kurdistanâ du parceyî bû çar parce. Di bin serperiştiya dewletêni emperyalîst de ji aliye çar dewletan (Dewleta Tirk, Iraqê, Îranê, Iraqê) de hat dagir kirin.

Pişti Şerê Cîhanî yê Duyemîn mafê çarenivîsiya neteweyan

Pişti Şerê Cîhanî yê Duyemîn, “mafê çarenivîsiya neteweyan” bu mijareke gelek populer. Yekîtiya Sovyetan, serokên wan Lenîn û Stalîn jî ji mafê çarenivîsiya neteweyan re piştgirî kirin. Gotin ku her neteweyek xwediyê maf e ku dewleta xwe ava bike. Lî daxwaza wan ya stratejik ew bû, netew bi hev re di navdewletekê de bi statuyeke federal bijîn û jiyan bikin.

Loma jî navê dewleta wan “Komarên Sosyalîst yên Yekîtiya Sovyetan” bû. Ev dewletek federal bû. Ji herêmî federe û otonom pêk dihat.

Yûgoslavya jî bû dewleteke federal. Yûgoslavya ji 6 herêmî federe pêk dihat.

Çekoslovakya bû dewleteke federal.

Neteweya kurd di wê merheleyê serikildenê milî pêk anîn. Armanca van serîhildanan dewlet avakirin bû. Lî hezar mixabin bi qetîşaman şikest xzwarin.

Di dema Şerê Sar de mafê çarenivîsa netewetyan

Pişti Şerê Duyemîn jî gelek netewan dewletêni xwe ava kirin. Ji bin bandora dewletêni kolonyalîst û emperyalîst derketin.

Di navbeya Şerê Cîhanî yê Yekemîn û Duyemîn de gelek netew/milet jî bûn dewlet. Ji mîletan re him Rojavayê/Amerîkayê û him jî Yekîtiya Sovyetan piştgirî dikir.

Pişti Şerê Duyemîn neteweya kurd, bi piştgiriya Yekîtiya Sovyetan li Rojhilata Kurdistanê dewlet ava kir. Hezar mixabin gelek dewletêni din jiyan xwe domand, Dewleta Kurdistanê ya Mehabadê, pişti ku dewletêni Rojava (Amerîka û Îngîtere) û Yekîtiya Sovyetê dînya di navbeyna xwe de parve kîrin û Îran terk kîrin, encama êrişî leşkerên hov yên Îranê hat rûxandin. Yekîtiya Sovyetan jî dengê xwe dernexist. Wek di merheleyê de çewa dewletêni emperyal ji îşgala Kerkukê re deng dernexist û bûn sebep ku dewleta Kurdistanê ava nebe.

Di dema şerê sar de qelek neteweyen Efrîkayê (Angola, Mozambîk, Ginê Bîseo, Kongo, Erître), bi piştgiriya Yekîtiya Sovyetan û Çinê bûn xwediyê dewlet.

Vietnam, Laos, Kamboçya jî ji bin bandora dewletêni emperyalîst hatin xelas kîrin û bûn dewletêni serbixwe.

Serxwebûna van dewletan jî, bi piştgiriya dewletêni sosyalîst, bi taybetî jî bi piştgiriya Yekîtiya Sovyetan û Çinê encam girt.

Hezar mixabin neteweya kurd di wê merheleyê de jî nikarî dewleta xwe ava bike. Neteweya kurd pişti Şoreşa Milî ya îlonê di sala 1970yî de otonomî ava kir. Lî tema-na Otonomiya Kurdistanê 5 salan ajot. Girêdayî Kerkukê şerê di sala 1974an de dest pê kir, bi têkçûna Otonomiya Kurdistanê dawî hat..

Pişti Şerê Sar çarenivîsa neteweyan

Pişti şerê Sar li dînyayê qonaxeke nû dest pê kir. Dînya bû du sistem û du qamp. Qarpa Rojava ku Amerîkayê jî re serokatî dikir. Qempa Sosyalîst ku Yekîtiya Sovyetan jî re serokatî dikir.

Di vê merheleyê de, yanî heta salê 90î, herdu qampan ji bona berejewendiyê xwe, ji neteweyen bin dest re bûn piştgir ku bibin dewlet. Zêdetir jî di vê merheleyê Yekîtiya Sovyetan ev mîsyona pêk anî.

Li dînyayê di salê 90î de guhertineke bingehî pêk hat. Qampa Sosyalîst bi tevâyî têk çû. Encama vê têkçûnê Yekîtiya Sovyetan, gelek neteweyan dewletêni xwe ava kirin.

Li Yekîtiya Sovyeten kevn, 16 mîletan dewletêni xwe ava kirin. Yûgoslavya parce bû, 6 dewlet ava bûn.

Almanyayê yekîtiya xwe ava kir. Neteweya elmanî bû yet dewletekê.

Yemen bû yet dewlet.

Kebekîyan dixwazin ku bibin dewleta serbixwe.

Dewleta Federal ya Çekoslovakayê bi rîyeke demokratîk û aşîti bû du dewlet.

Belçikayê xwest bibe sê dewlet.

Îskoçyayê û İrländayê xwest ku ji Îngîtereyê vejetin.

Başûrê Kurdistanê jî di sala 1990î de pişti Şerê Yekemîn Yê Korfezê (Kendavê) azad bû. Kurdistanê yet alî biryara federalî da. Di sala 2005an de jî fermî û makezagónî bû dewleteke federal.

Neteweya kurd di 25ê îlonê de referandûma serxwebûna Kurdistanê li dar xist. Kurdistanîyan biryar dan ku dewleta xwe ava bikin.

Di hamen qonaxê de Katalaniyan jî bi referandûmê biryar dan ku dewleta xwe ava bikin.

Hezar mixabin hemû dînya, bîçep û rastan li dij derketin. Dewleta Îran û Iraq û Tirk êrişî Kurdistanê kirin.

Tiştîn hatine û tên serê katalîyan jî tê zanîn.

Helwesta dînyaya medenî û demokrat li hemberî kurdan û katalaniyan gelek hov û barbar e. Bi hiqûq û demokrasiyê re jî eleqe wê tune ye.

Berjewendiya dewletan, mafê çarenivîsa neteweyan û dema nû ya demokrasiyê

Mafê çarenivîsî, mafekî dîrokî, rewa, civakî, azadî, mirovî, demokratîk e. Ew maf a di hamendem mafekî exlaqî ye jî. Ew tê wateyê ku her neteweyek dikare dewleta xwe ava bike. Ew mafa ji aliye gelek peymanan navneteweyî de jî hatîye pejirandin. Peymana Neyeweyen Yekbûyî jî vî maflî qebûl dike û diparêzê.

Wek min li rêzen jorîn jî got, bi sedan neteweyan jî ew mafê xwe pêk anîn û dewleta xwe ava kirin.

Di demen berê de jî, dewleta gora berjewendiya xwe ya dewletbûnê, li hemberî mafê çarenivîsiya neteweyan, li hemberî têkoşînên serxwebûna neteweyan helwesta xwe nîşan didan. Lî li dînyayê berê li hemberî mafê çarenivîsiya neteweyan pîvana exlaqî û pîvanê din yên îdeal wek demokrasî û mafê azadî û mirovî jî bandor çê dikir. Hezar mixabin di ev merhela dawî ya “demokratîk” de ji bona mafê çarenivîsî tu pîvanê îdeal kar nakin, bes berjewendiya teng ya emperyal ya dewletan bandor çê dike. Di van mehîn dawî de li hemberî dewlet avakirina kurdan û Katalanîan ew berjewendiya teng ya qirêj ya dewletan derket holê.

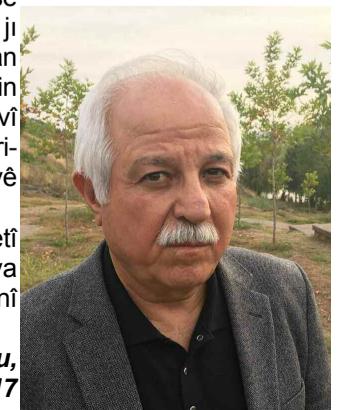
Yekîtiya Ewrûpayê li dijî dewletbûna Katalonyayê derketin. Demokrasî û bin lingan. Ji bona ku pêşîya referandûmê bigrin, bi polîsan êrişî katalanîan kîrin. 800 kes birîndar bûn û gelek kes binçav bûn. Di derbarê serok û berpirsiyaren Katalonyayê de biryara lêpîrsîn û hepiskirinê girtin. Meclîsa Katalonyayê fesih kîrin. Rêvîbîriya Katalonyayê dan İspanyayîyan. Makezagón binpê kîrin. Otonombûna Kaatalonyayê jî holê rabû.

Yekîtiya Ewrûpayê li hemberî dewleta Kurdistanê jî eynî helwest nîşan da. Heta ji dewletêni kolonyalîst yên herêmî re bûn alîkar. Dewletêni kolonyalîst bi çekêni wan erîşî kurdan kîrin û Kerkûk dagir kîrin.

Ewrupa ditirse ku ji İspanyayê çend neteweyen din vejetin. Belçika jî bibe sê dewlet. Welatîn federal ji parce bibin. Loma jî, gelan hîviya ji demokrasiyê dikirin û ji Yekîtiya Ewrûpayê hîvi dikir ku ew ji dewlet avakirina wan re dê bibe alîkar; divê edî vê hîviyê nekin.

Demokrasiyê û bi taybetî jî Demokrasiya Yekîtiya Ewrûpayê û Anglo Saksonî iflas kir.

**İbrahim Güçlü,
Amed, 08. 11. 2017**

Конгресс США отменил "единство Ирака" как условие помощи пешмерга

В окончательной редакции национального оборонного закона, опубликованного 8 ноября, Конгресс США опустил условие, которое ограничивало военную помощь США войскам Регионального правительства Курдистана (КРГ) "в зависимости от участия КРГ в правительстве единого Ирака".

Министерство обороны США запросило 365 миллиардов долларов в виде стипендий и обеспечения курдских сил пешмерга в 2018 году.

Как сообщает "Al-Monitor", в тексте консультативного отчета, прилагаемого к законопроекту, рассматривается недавние столкновения между силами безопасности Ирака и курдскими силами пешмерга, и содержит призыв ко "всем сторонам разрядить напряженность".

Отчет конкретно указывает на преимущественно шиитских ополченцев, сражающихся вместе с иракскими силами против пешмерга. Составители отчета "встревожены сообщениями о столкновениях между элементами силовых структур по поводу контроля над спорными районами в Ираке, и особенно встревожены сообщениями о связях между курдскими силами пешмерга и военнослужащими, поддерживаемыми иранскими войсками", говорится в докладе, который также "подчеркивает значительный вклад, который силы безопасности Курдистана внесли для противодействия [Исламскому государству] (ИГ)", и "осуждает иранское вмешательство в дела Ирака".

kurdistan.ru

Масрур Барзани: Реакция Багдада на референдум неконституционна

Глава Совета Безопасности Курдистана Масрур Барзани заявил в среду, что реакция Багдада на референдум о независимости Иракского Курдистана является неконституционной, а военные действия против Курдистана будут бесплодны.

В среду Барзани принял норвежского специального посланника на Ближнем Востоке и сопровождающую его делегацию. Стороны обсудили последние политические события и события в области безопасности в регионе Курдистан, Ирак и за его пределами. Норвежский дипломат подтвердил поддержку своей страны диалогу между Эрбilem и Багдадом в соответствии с конституцией Ирака, и выразил надежду на то, что военные конфликты между Эрбilem и Багдадом подошли к концу.

Барзани подтвердил готовность Курдистана к переговорам и решению споров мирными средствами. Он заявил, что реакция Багдада на референдум о независимости Курдистана является неконституционной, и свидетельствует о злонамеренности некоторых сторон в Багдаде в отношении нынешней конституционной и политической системы Ирака. Глава СБ Курдистана повторил, что военные меры, предпринятые против Курдистана, будут бесполезными и только усугубят ситуацию. Поэтому Багдад должен принять безусловные обсуждения на основе конституции, а сама конституция должна быть реализована в целом - не только некоторые статьи, которые могут быть истолкованы в интересах одной стороны.

Надир Надиров - «Древняя идентичность курдов – в опасности!»

Аналитика RiaTaza, Новости, Общество, Политика(1) комментарий Просмотров: 1 064 Никто не отрицает, что курды – одни из древних жителей нашей Планеты, их история наполнена страданиями, унижением, истреблением, бесправием, ассимиляцией, насильственными депортациями, геноцидом и наконец отравлением современным химическим оружием.

Было много движений курдов за свои права, на самоопределение, – не буду их называть, они известны. Против курдов использовались различные варварские методы подавления, наиболее «популярные» из них – уничтожение предводителей движения или травля курдов друг на друга. Так, на протяжении веков решалась курдская проблема на всей территории Ближнего Востока. История курдов чем-то похожа на историю еврейского народа. По книге Дугласа Лейтона «Курды в Библии», еще в период Ветхого завета курды переносили невзгоды, как и евреи. Не случайно, все страны, расчленившие Курдистан, карта которого показана в указанной книге, хотя враждуют между собой, но когда речь идет о правах курдов, все они объединяются и нагло заявляют – мы никогда не допустим создание второго Израиля, т.е. Курдистана, вопреки волеизъявлению курдского народа. Так, веками по-варварски, решается судьба курдского народа. Очередная трагедия в истории курдов случилась 15-16 октября 2017 г., когда по выше названным сценариям, Ираком и Ираном были оккупированы территории Южного Курдистана, в частности, г. Киркук, Шангал, Ханакин, Махмур и др. Согласно 140 статьи Конституции Федеративной Республики Ирак (ФРИ), Южный Курдистан 25 сентября 2017 г. провел референдум о независимости, в указанных оккупированных районах, в целом, регионе. Более 92% голосовавшего населения отдали свои голоса за включение этих районов в состав Иракского Курдистана и за независимость. Это послужило поводом, чтобы руководство Ирака и Ирана начали действовать по законам Джунглей, причем – с использованием американского оружия,

выделенного Ираку для борьбы с терроризмом. Кроме того, по Конституции ФРИ, армия страны не должна воевать против собственного народа, т.е. внутри страны. В результате оккупации, сотни тысяч курдов стали беженцами или находятся в блокаде, десятки тысяч погибших. Курдам – депутатам парламента ФРИ, участвовавшим в референдуме, грозят смертной казнью. Все великие державы, которые

считали курдов единственной опорой и надеждой в борьбе с терроризмом на Ближнем Востоке, от них отвернулись. Курды брошены на произвол судьбы. Тогда президент Южного Курдистана господин Масуд Барзани сказал: «У курдов нет друзей, кроме их гор».

Эта фраза имеет глубокий исторический смысл – на протяжении веков горы были и есть их защита от нападения, игнорирования, геноцида, и с гор курды вели борьбу за свое человеческое достоинство, перенося все невзгоды и холод и голод. Президент Иракского Курдистана Масуд Барзани совершил небывалый выдающийся подвиг – реализовал древнюю мечту своего народа, проведя референдум (25.09.2017 г.) как по всей территории автономии, так по спорным районам, в соответствии с 140 статьей Конституции Федеративной Республики Ирак. Неколебимая твердость президента Масуда Барзани в проведении референдума как никогда объединила всех курдов, независимо от их партийной, политической и социальной принадлежности. Но этот демократический, конституционный шаг Масуда Барзани стал причиной – оккупировать города и села с большим проживанием курдов, их

истреблять, вынуждать покидать свои дома силами иракской армии, вооруженной американским оружием, и различными вооруженными иранскими группировками. Так Ирак и Иран в 21 веке решают конституционные права курдов. Подсчитано, что руководство ФРИ нарушает более 55 статей своей конституции по отношению к курдскому региону. ООН и ведущие мировые державы – борцы за демократию не принимают соответствующие меры. Нет курда, который на себе не испытал бы гонения и унижения. Например, наша община, в период известного в 1926 г. движения курдов в Турции, оказалась беженцами на территории Азербайджанской ССР, а в 1937 г. нас насилиственно депортировали в КазССР без права выезда из своего спецселения, было много других унижений. Прошло 80 лет, благодаря доброжелательности казахского народа, руководителей республики и своему трудолюбию, мы сохранили свою идентичность, язык, культуру и удостоены всех степеней уважения. Например, я, как ученый, имею все научные степени, звания и награды страны: Почетный гражданин всех городов Казахстана, где я учился или работал. Я счастлив, и не только я, но и все курды – казахстанцы. Так, курды на второй родине живут лучше, чем на исторической. Все курды мира солидарны со своими братьями и хотят, чтобы они на своей исторической Родине жили достойными гражданами, а их элементарное волеизъявление не попиралось силой оружия и геноцидом.

Обращаюсь к Организации Объединенных Наций, руководителям ведущих держав цивилизованных, демократических и открытых стран мира защитить курдов от произвола властей, соблюдать их конституционные права. Будьте их друзьями, как их горы! Я уверен, на это курды ответят своим большим вкладом в развитие демократии, мира, стабильности и общечеловеческих ценностей на Ближнем Востоке. Уверяю, без решения курдской проблемы не будет стабильности на Ближнем Востоке. riataza.com

Пресс-секретарь федерального правительства: Ирак по-прежнему признает Курдистан

Ирак продолжает признавать регион Курдистан и будет сотрудничать с Региональным правительством Курдистана (КРГ) в решении курдских проблем. Об этом заявил представитель иракского правительства Саад аль-Хадиси, отвечая на критику курдских властей.

Власти Иракского Курдистана обвинили центральное правительство в попытке отменить признанный иракской конституцией курдский регион как политическую структуру.

В последние дни чиновники из Багдада все чаще используют название "северный Ирак" вместо "регион Курдистан", и заявляют, что намерены вести дела непосредственно с властями четырех курдских провинций.

В заявлении представителя иракского правительства Саада аль-Хадиси сказано, что названия курдских провинций на севере Ирака не упоминаются в законопроекте бюджета на 2018 год, и что правительство Ирака уважает границы Курдистана.

Он подтвердил, что, в соответствии со статьей 143 конституции, Багдад будет вести дела с КРГ, а не с властями отдельных провинций Курдистана. Он сказал, что, согласно статье 143 конституции Ирака, провинции Эрбиль, Сулаймания и Дохук являются независимым регионом с определенными границами полно-

мочий.

В СМИ цirkулируют сообщения о планах Багдада упразднить КРГ, раздробив его полномочия между

курдскими провинциями Эрбиль, Сулаймания, Дохук и Халабджа, и таким образом, расправившись с постоянными курдскими стремлениями к сепаратизму. Но понятие "регион Иракский Курдистан" и его полномочия закреплены в конституции Ирака.

Сообщения о таких планах Багдада участились на фоне обсуждения закона о бюджете Ирака на 2018 год, где, помимо уже привычного ежегодного сокращения конституционно обоснованной доли Курдистана в бюджете страны (до 12,67% вместо 17%), несколько раз упоминаются "северные провинции", кото-

рым, вместо КРГ, новый бюджет и предназначает деньги.

5 ноября премьер-министр Курдистана Нечирван Барзани и его

заместитель Кубад Талабани встретились с губернаторами и главами провинциальных советов курдских провинций Эрбиль, Сулаймания, Дохук и Халабджа.

"To, что федеральное правительство Ирака заявляет о предоставлении бюджетов провинциям, является не чем иным, как политической пропагандой. Лучшим примером этого является проект бюджета Ирака на 2018 год, который выделил бюджет для Курдистана, которого недостаточно для покрытия расходов одной провинции Курдистана", - говорится в заявлении КРГ, опубликованном после собрания.

Премьер-министр Барзани дал пресс-конференцию

Премьер-министр Регионального правительства Курдистана (КРГ) в понедельник, 13 ноября, выступил на пресс-конференции, в ходе которой высоко оценил работу сотрудников здравоохранения и полиции Курдистана в оказании помощи

в Багдад. "Мы настаивали на том, чтобы наша доля [в бюджете] составляла 17 процентов, как указано в конституции", - сказал Барзани.

"К сожалению, есть много проблем с проектом, и Багдад также прекратил отправку нашей доли

пострадавшим от землетрясения прошлой ночи. Он также призвал Багдад прислушаться к призывам Эрбия к диалогу.

"Мы отправляем команды в эти [пострадавшие от землетрясения] районы для оценки ситуации, и мы не жалеем усилий, чтобы помочь им", - заявил на пресс-конференции премьер-министр Нечирван Барзани.

"Я также благодарю чиновников администрации, полиции и безопасности Гармияна, которые прошлой ночью оперативно прибыли в эти места и сделали все возможное, чтобы помочь людям", - сказал Барзани.

Премьер-министр также поблагодарил Турецкую Республику и ее президента Реджепа Тайипа Эрдогана за обращение к КРГ сразу после землетрясения и предложение отправить помочь.

"Здесь мы благодарим офис президента Турции, их консульство и министерство иностранных дел, которые связались с нами и отправили помочь через [переход] "Ибрагим Халиль", а их самолет приземлился в Сулаймании", - сказал он. "Я благодарю турецкую организацию "Афат" и офис президента Турции". "Они сделали то, что от них ожидали, поскольку они помогали людям Курдистана в трудные времена".

Барзани также рассказал, что его правительство направило свои замечания и предложения, касающиеся проекта бюджета на 2018 год,

медицинских принадлежностей. У нас есть 1,5 миллиона беженца и ВПЛ в Курдистане, а не отправка лекарств еще больше увеличит проблему [их обеспечения].

Барзани сказал, что если Багдад будет серьезно относиться к выплате зарплат сотрудникам КРГ, "тогда они будут рады нашей безупречной биометрической системе зарплат, и они также смогут проверять наши данные". Однако он выразил сомнение в том, что Ирак серьезно отнесется к своим обещаниям, сказав: "Ирак работает на двух направлениях. С одной стороны, они обещают людям выплачивать их зарплаты, а с другой стороны, они работают над тем, чтобы ликвидировать регион Курдистан, признанный конституцией". Премьер-министр подтвердил, что в настоящее время ни на одном фронте между Курдистаном и Ираком не ведутся военные действия. Барзани сказал, что Багдад до сих пор не ответил на предложения Эрбия о диалоге: "Но мы повторяем наш призыв о том, что мы должны решать все проблемы посредством конституции и диалога".

Далее он сказал, что со своим заместителем Кубадом Талабани он намерен начать раунд переговоров с политическими партиями региона Курдистан, чтобы найти общую почву и прийти к единству перед любыми переговорами с Багдадом.

"Мы приветствуем любую идею или проект, которые могли бы

помочь в ситуации", - сказал он в ответ на вопрос о том, что партия "Движение за изменение" ("Горран") готовит пакет для переговоров.

Курдский премьер также объяснил, что его правительство решило свои разногласия с компанией "Dana Gas" и что в этом сыграла свою роль российская компания "Роснефть". "У нас была проблема с Dana Gas, которая была передана в Лондон", - сказал он. "С тех пор у нас было соглашение, и проблема решена. "Роснефть" была полезной в решении этой проблемы с "Dana Gas"".

Комментируя заявление Федерального суда Ирака, в котором референдум по независимости Курдистана признан незаконным, Барзани сказал: "Наше мнение о заключении Федерального суда: мы изучили его подробно, и вскоре КРГ огласит свою официальную позицию по этому вопросу".

Барзани коснулся финансовой помощи, предоставляемой США курдским силам пешмерга, сказав: "У нас есть соглашение с министерством обороны США, и они помогли пешмерга. Теперь его срок истек, и мы постараемся его обновить. Мы благодарны за то, что это было учтено в Конгрессе. Нам нужна эта помощь для пешмерга для войны против ИГИЛ в Ираке и в Курдистане".

Премьер-министр Барзани сказал, что Эрбию нужны хорошие отношения с Ираном, всеми соседями и с миром, включая Соединенные Штаты. Он сказал, что Иран открыл пограничный переход "Башмаг", а остальные должны открыться "потому, что это будет в интересах самого Ирана и Курдистана".

Наконец, Барзани призвал Соединенные Штаты помочь Эрбию и Багдаду найти решение вместо того, чтобы принимать чью-либо сторону. "США заявили, что хотят, чтобы в Ираке был сильный регион Курдистан, но то, что они делают, не отражает это на местах. США выступают с Багдадом. Мы хотим, чтобы США были нейтральными и помогли нам найти решение".

Обращаясь к иракским лидерам, премьер-министр Барзани сказал: "Мы должны спросить себя: хотим ли мы прочную стабильность в Ираке, или мы хотим, чтобы эти кризисы продолжались? Если мы хотим стабильности, тогда мы должны забыть этот менталитет сильного и слабого".

[kurdistan.ru](#)

Масуд Барзани признан одним из 500 самых влиятельных мусульман мира

Президент Масуд Барзани в четверг был избран "Королевским центром исламских стратегических исследований" (RISSC) в качестве одного из самых влиятельных мусульманских лидеров 2018 года.

Барзани был высоко оценен этим институтом за значительную роль "в формировании нового Ирака посредством его политической позиции". В соответствии с "RISSC", влияние Барзани также было высоким в иракском правительстве, сформированном после падения режима Саддама Хусейна. Кроме того, борьба Барзани за право курдов на государственность, а также его руководство силами пешмерга в войне против "Исламского государства" стали другими значимыми факторами его влияния.

[kurdistan.ru](#)

Последствия землетрясения в Курдистане: более 500 раненых и погибших

Региональное правительство Курдистана (КРГ) активировало все свои учреждения для оказания помощи раненым в результате землетрясения магнитудой в 7,2 баллов, потрясшего весь регион.

Премьер-министр Барзани сказал, что Эрбию нужны хорошие отношения с Ираном, всеми соседями и с миром, включая Соединенные Штаты. Он сказал, что Иран открыл пограничный переход "Башмаг", а остальные должны открыться "потому, что это будет в интересах самого Ирана и Курдистана".

Наконец, Барзани призвал Соединенные Штаты помочь Эрбию и Багдаду найти решение вместо того, чтобы принимать чью-либо сторону. "США заявили, что хотят, чтобы в Ираке был сильный регион Курдистан, но то, что они делают, не отражает это на местах. США выступают с Багдадом. Мы хотим, чтобы США были нейтральными и помогли нам найти решение".

Обращаясь к иракским лидерам, премьер-министр Барзани сказал: "Мы должны спросить себя: хотим ли мы прочную стабильность в Ираке, или мы хотим, чтобы эти кризисы продолжались? Если мы хотим стабильности, тогда мы должны забыть этот менталитет сильного и слабого".

Барзани также уполномочивает все учреждения принимать все необходимые решения, чтобы обеспечить необходимую помощь пострадавшим людям.

[kurdistan.ru](#)

Власти Сирийского Курдистана передали России женщин и детей – членов семей ИГ

Как сообщает агентство "Rudaw", 12 ноября представители военных и гражданских властей Сирийского Курдистана (Рожава) передали правительству России 52 гражданина Рос-

сии – членов семей "Исламского государства" (ИГ). По словам Абдулкарима Омара, главы Комиссии по иностранным делам кантонов Джазира, это 9 женщин и 43 ребенка.

Как заявил чиновник, курды Сирии высоко ценят поддержку России их усилиям по самоуправлению и курдскому участию в политическом процессе Сирии, а передача российских граждан является показателем сотрудничества между курдами и Российской Федерации.

"Исходя из нашей приверженности правам человека и международным договорам и соглашениям, сегодня ряд граждан России... если они не участвуют в боях и не имеют крови сирийцев на их руках, они будут переданы правительству Рос-

сии", - сказал Омар.

В процессе передачи, в котором приняли участие российские военные и гражданские представители, семьи ИГ были переданы под ответственность российского правительства.

"Мы передаем семьи ИГИЛ (ИГ) российскому государству. Я бы хотел сказать, что как YPG, YPJ и SDF [аббревиатуры сирийских курдских сил] мы относились к этим женщинам гуманно", - сказал официальный представитель YPG Нури Махмуд.

Заместитель председателя

Комитета Совета РФ по международным делам Зияд Сабси сообщил журналистам, что "Россия всегда настаивает на участии курдов в Женевских переговорах, переговорах в Астане и в будущих конференциях".

"Но мы должны быть реалистами. Россия не может полностью игнорировать Женевские переговоры только для того, чтобы навязать курдское участие. Не секрет, что Россия всегда представляет интересы курдов и учитывает их сторону на всех переговорах", - сказал он.

[kurdistan.ru](#)

ДИПЛОМАТ

№ 20 (394) 13-19 Ноября 2017 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Масуд Барзани: Утверждения Запада о правах человека, правах наций, свободе и демократии являются беспочвенными

Бывший президент Иракского Курдистана Масуд Барзани сообщил, что Соединенные Штаты не обещали поддержать курдский референдум о незави-

они не сказали о поддержке, и они не обещали нам поддержки. По этой причине мы не были убеждены, и мы решили, что отсрочка принесет больше

дал, по крайней мере, нейтралитета США в вопросе курдского стремления к независимости, хотя бы в знак уважения к жертвам курдских сил пешмерга, понесенным в войне против "Исламского государства" (ИГ).

"Мы думали, что люди, которые в голос говорили нам, что они наши друзья, и будут поддерживать нас, что они поддержат нас, или не станут молчать. Но было ясно, что мы остались одни с нашими горами. Мало того, что они не поддержали пешмерга, но пешмерга мученически погибли от их оружия, а они смотрели, не делая ничего. Это то, что меня расстраивает".

Отвечая на вопрос об оппозиции к курдскому референдуму со стороны почти всех стран мира, включая соседние Иран и Турцию, Барзани сказал, что курды не могут ждать "вечно", чтобы убедить эти страны.

Кроме того, напомнил Барзани, курды с самого начала ясно заявили, что голосование не означает объявление независимости на следующий день, и что они вступят в переговоры с Багдадом и другими сторонами.

Барзани, который отказался от своей должности президента Курдистана в конце октября, сказал "CNN", что иракская армия и пешмерга в 2016 году заключили соглашение для совместной борьбы против ИГ, и напомнил премьер-министру Ирака Хайдару аль-Абади об этих переговорах.

"Мое сообщение [Абади]: в прошлом году мы очень помогли вам в Мосуле. Если бы не пешмерга, вы бы не смогли освободить Мосул. Вернитесь к логике и мудрости и решите проблемы с КРГ [Региональным правительством Курдистана] и с переговорами", - сказал Барзани, добавив, что война между двумя сторонами приведет только к кровопролитию и разрушению всего Ирака.

Масуд Барзани сказал, что "война и насилие" никогда не были выбором курдов, ни до, ни после референдума.

Барзани закончил свою речь критикой Запада, заявив, что его "утверждения о правах человека, правах наций, свободе и демократии являются беспочвенными".

kurdistan.ru

симости, если он будет отложен, и не проведен 25 сентября.

вреда".

Барзани еще раз повторил, что уверен в том, что Ирак использовал сентябрьский референдум в качестве предлога для вторжения в Киркук и другие районы, то есть, "план Багдада был [создан] еще до референдума. Они уже давно подготовились [к нападению]".

Но, как заявил курдский лидер, гораздо больше, чем агрессия Багдада, его удивило то, что Соединенные Штаты Америки позволили иракским силам использовать свое оружие для убийства курдов.

"Я не был удивлен тем, что иракские войска напали на Курдистан. Но меня удивило то, что люди, которых Америка считает террористами, напали на нас с американским оружием на глазах американских офицеров и официальных лиц".

Говоря так, Барзани имел в виду участие в нападении на Иракский Курдистан командиров про-иранских ополченцев, иранские "Силы Кудс" и их главнокомандующего Касима Сuleйmani, внесенных в террористические списки США. Абу Махди аль-Мухандис, заместитель главы шиитского ополчения "Хашд аш-Шааби", также внесенный в списки террористов, был среди иракских лидеров, которые спустили флаг Курдистана в Киркуке 16 октября.

Как сказал Барзани, он ожи-

"Они сказали отложить его [референдум] на два-три года. "И тогда, если вы это сделаете, мы будем уважать результат референдума". Поэтому мы сказали: вместо того, чтобы сказать "уважение", напишите "поддержку", и мы отложим его. Но

как сказал Барзани, он ожи-

ТӘSİSCİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLÈMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:

Ramiz Qərib,
Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:
Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakū Az1040, soqaq
S.Məhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица
С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Кипр отправил оружие пешмерга для борьбы против ИГ

Кипр предоставил курдским силам пешмерга оружие для продолжения борьбы против "Исламского государства" (ИГ).

Министр иностранных дел Кипра Иоаннис Касулидис объявил в пятницу, что две поставки сербских автоматов "Застава" и боеприпасов уже отправлены Курдистану через американские власти.

Министерство пешмерга Регионального правительства Курдистана (КРГ) пока не подтвердило поставку. Генеральный секретарь министерства Джабар Явар сказал, что вся получаемая пешмерга помощь, поступает через возглавляемую США международную коалицию.

Как заявил министр Касулидис, Кипр продолжит эти поставки, и дальнейшая помощь пешмерга будет направлена через партнеров по коалиции. Он также выразил кипрскую поддержку территориальной целостности Ирака.

kurdistan.ru

Олимпийский чемпион из Иранского Курдистана продает на аукционе свою золотую медаль, чтобы помочь жертвам землетрясения

Иранский курдский олимпийский чемпион по тяжелой атлетике Кинануш Ростами продает на аукционе свою золотую медаль, чтобы собрать средства для помощи тысячам жертв воскресного землетрясения в Иранском Курдистане.

Ростами, который выиграл золото в играх в Рио-де-Жанейро в 2016 году, говорит, что произошедшая катастрофа повергла его в отчаяние и заставила предпринять все возможное, чтобы помочь пострадавшим, сообщает "BBC".

"Я считаю своим долгом сделать шаг, каким бы маленьким он ни был, чтобы помочь моим любимым соотечественникам, пострадавшим в результате землетрясения", - сказал Ростами, которого также цитирует иранское агентство "Таснім".

"Я возвращаю золотую медаль, которая по праву принадлежит моему народу. Я продам медаль и использую эти средства, чтобы помочь жертвам землетрясения".

В Иране землетрясение силой в 7,3 балла привело к гибели около 500 человек, почти 8 000 получили ранения.

TƏSİSCİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLÈMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Qəzet "Diplomat" qəzeti bilgisayar
mərkəzində yığılıb səhifələnib və
"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500